

Z obsahu:

Toto je moje Tělo
Homilie Jana Pavla II.
při mši svaté
v jeruzalémském
Večeřadle
23. března 2000
– strana 2 –

**Ke kořenům
víry Církve**
Katecheze Jana Pavla II.
29. března 2000
– strana 4 –

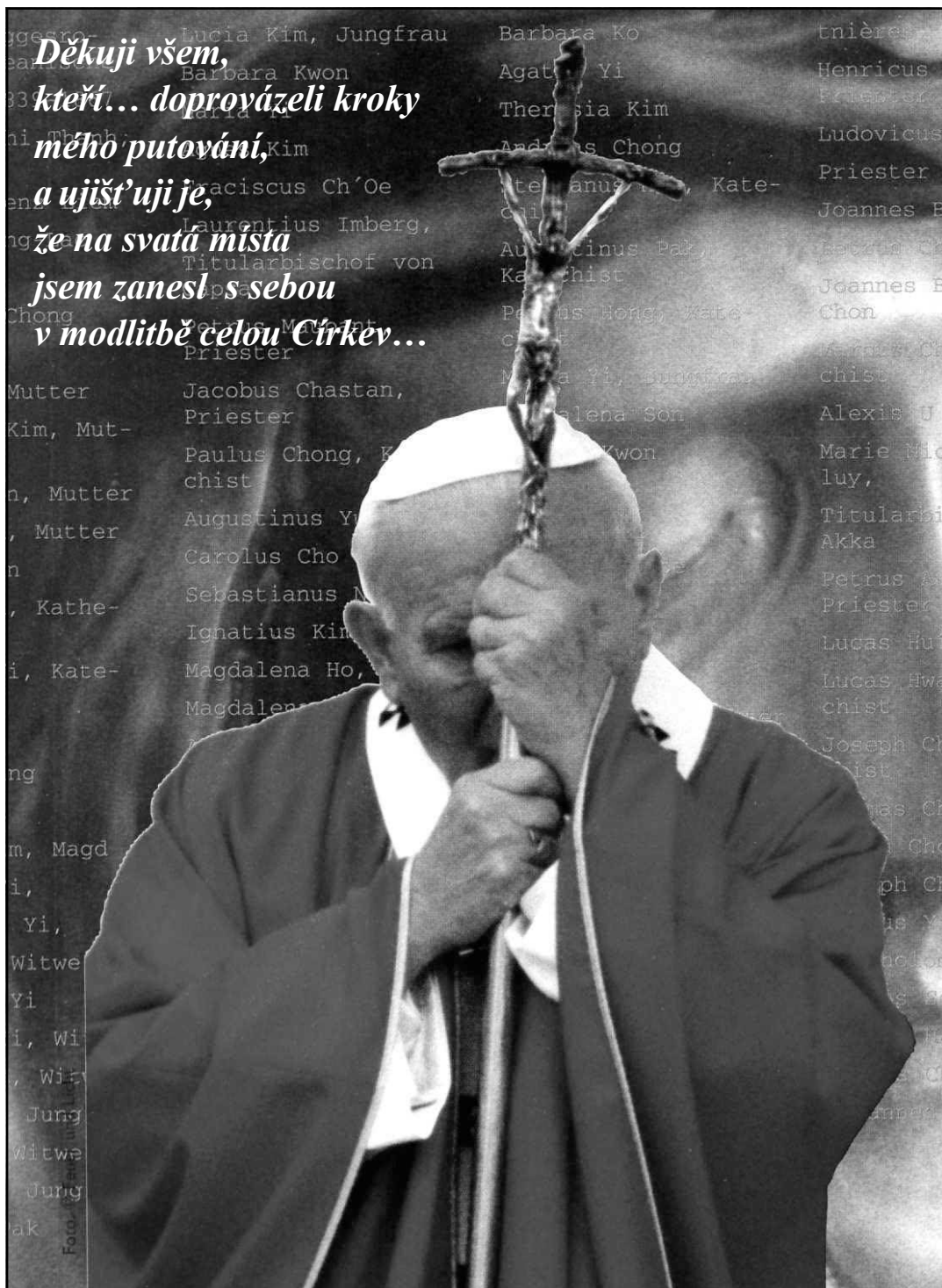
**Strmá cesta na
Kalvárii**
– strana 6 –

Ježíšova poslední cesta
Nejvýznamnější místa
jubilejního putování (5)
– strana 7 –

**Před svátkem
Božího Milosrdenství**
30. dubna bude papežem
prohlášena za svatou
bl. Faustyna Kowalská...
– strana 11 –

**Bud'te světlem světa
a solí země**
Projev papeže Jana Pavla II.
k českým poutníkům při
příležitosti národní pouti
diecézí České republiky
– strana 12 –

**Pozoruhodná cesta
dr. Alexise Carrela
do Lurd (2)**
Velké světlo v životě
nositele Nobelovy ceny
– strana 13 –

*Děkuji všem,
kteří... doprovázeli kroky
mého putování,
a ujist'uji je,
že na svatá místa
jsem zanesl s sebou
v modlitbě celou Církev...*

Toto je moje Tělo

Homilie Jana Pavla II. při mši svaté v jeruzalémském Večeřadle 23. března 2000

Shromáždění v hořejší místnosti naslouchali jsme vyprávění evangelia o poslední večeři. Slyšeli jsme slova, která **tryskají z hloubky tajemství vtělení Božího Syna.**

Ježíš vzal chléb, požehnal jej, lámal a dával svým učedníkům se slovy: „Toto je moje Tělo.“ Boží úmluva s jeho lidem vrcholí v oběti Božího Syna, věčného Slova, které se stalo tělem. Dávná proroctví se naplňují: *Dary ani oběti jsi nechtěl, ale připravils mi tělo... Proto jsem řekl: „Tady jsem, abych plnil tvou vůli“* (Žid 10,5–7). Ve vtělení Boží Syn, který je jedno s Otcem, stal se člověkem a přijal tělo z Marie Panny. Nyní, v noci před svou smrtí, říká svým učedníkům: **»Toto je mé tělo, které se za vás vydává.«**

S hlubokým pohnutím nasloucháme ještě jednou slovům, která byla pronesena v hořejší místnosti před dvěma tisíci lety. Od té doby jsou ustavičně opakována z generace na generaci těmi, kteří mají podíl na Kristově kněžství skrze svátost posvátné ordinace. Tímto způsobem sám Kristus opakuje ustavičně tato slova skrze hlas svých kněží ve všech úhlech světa.

Toto je kalich mé krve nové a věčné smlouvy, která se prolévá za všechny na odpuštění hříchů. Čiňte to na mou památku.

Poslušna Kristova příkazu, Církev opakuje tato slova každý den při slavení Eucharistie. **Tato slova pramení z hloubky tajemství vykopení.** Při slavení

velikonoční večeře v místnosti v horním poschodí Ježíš vzal kalich s vínem, požehnal ho a dal svým učedníkům. Učinil ho součástí velikonočního ritu Starého zákona. Ovšem Kristus, velekněz nové a věčné smlouvy, použil tato slova, aby vyhlá-

Jan Pavel II. v jeruzalémském Večeřadle 23. března 2000

sil **spásonosné tajemství svého utrpení a své smrti.** Pod způsobou chleba a vína ustanovil svátostná znamení oběti svého Těla a své Krve.

»Spasiteli světa, spas nás svým křížem a svým zmrtvýchvstáním.« V každé mši svaté prohlašujeme toto »tajemství víry«, které Církev živila a uchovávala dva tisíce let, a přitom uskutečňuje své putování mezi pronásledováním světa a Boží útěchou a zvěstuje kříž a smrt Pána, dokud nepřijde (srov. LG 8). V určitém smyslu Petr a apoštolové se v osobách svých nástupců vrátili dnes do hořejší místnosti, aby vyznali věčnou víru Církvě: **Kristus zemřel, Kristus vstal z mrtvých, Kristus se vrátí.**

První liturgické čtení nás skutečně uvádí do první křesťanské komunity. Učedníci *setrvali v apoštolském učení*

a v bratrském společenství, v lámání chleba a v modlitbách (Sk 2,42).

Fractio panis. Eucharistie je jednak **společná hostina** nové a věčné smlouvy, jednak **oběť, která zpřítomňuje spásonosnou moc kříže.** Od počátku

nom chlebě a jednom kalichu? Tato přítomnost je největším bohatstvím Církvě.

Skrze Eucharistii Kristus buduje Církev. Ruce, které lámaly chléb pro učedníky během poslední večeře, se rozepjaly na kříži, aby spojily všechny národy kolem Krista ve věčném království Otce. Skrze slavení Eucharistie neustává přetvářet lidi na činné údy svého Těla.

Kristus zemřel, Kristus vstal z mrtvých, Kristus se vrátí. Toto je »tajemství víry«, které hlásáme při každém slavení Eucharistie. Kristus, velekněz nové a věčné smlouvy, vykoupil svět svou vlastní krví. Když vstal z mrtvých, odešel, aby připravil pro nás místo v Otcově domě. V Duchu, který nás učinil milovanými Božími dětmi v jednotě Kristova Těla, **čekáme s radostnou nadějí na jeho příchod.**

Tento rok Velkého jubilea je pro kněze zvlášť vhodnou příležitostí, aby rostli v rozjímání o tajemství, které slaví na oltáři. Z tohoto důvodu toužím podepsat *Dopis kněžím k Zelenému čtvrtku* letos v této hořejší místnosti, kde bylo ustanoveno kněžství Ježíše Krista, na kterém my všichni máme účast.

Při slavení Eucharistie v hořejší místnosti v Jeruzalémě jsme všichni spojeni s Církví všech dob a na všech místech. Spojení s Hlavou jsme ve společenství s Petrem a s apoštolů a s jejich nástupci v průběhu staletí. V jednotě s Marií, se svatými, s mučedníky a se všemi pokřtěnými, kteří žili v milosti Ducha svatého, volejme hlasitě: **Maran atha! Přijď, Pane Ježíši!** (Srov. Zj 22,10.) **Přived nás a všechny, které jsi vyvolil, k plnosti milosti v tvém věčném království! Amen.**

Podle Bolletino Vaticano
23. 3. 2000

Když Ježíš lámal chléb a rozdával, chtěl tím poukázat na svou oběť na záchranu světa. Kdo se účastní mše svaté, je povolán, aby se stal jako Kristus chlebem, „který je lámán pro spásu bratří“.

Příchod požehnaného

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Požehnáno bud' přicházející království

Bliží se velikonoční svátky. Vyjdi naproti svému Pánu, který přichází se svou družinou z Betánie. Na první pohled můžeš poznat, že se chystá něco mimořádného. Nastává právě čas, kdy se má naplnit očekávání celého Izraele. K Jeruzalému se blíží ten, k němuž se vztahují všechna Písma a Proroci.

Ježíš se již nehodlá tajit s tím, že je slíbený Mesiáš, naopak, ať je to známo všem lidem. Čím to? Všechno, co jej záhy nato čeká v Jeruzalémě, musí být chápáno jako vyvrcholení jeho mesiánského poslání. Jestliže dosud pokaždé, když se zdálo, že jej lid chce provolat za Mesiáše, Ježíš odcházel daleko od davu do samoty, nyní si sám záměrně připravuje takový vstup do Jeruzaléma, *siónské dcery*,⁽¹⁾ který nese všechny známky Mesiášova příchodu. Pokládá to dokonce za tak nezbytné, že kdyby jej za Mesiáše nemohly provolávat tyto zástupy, *kamení by muselo volat*.⁽²⁾ Zvolil si k tomu neděli před židovskými Velikonocemi.

Uvažuj však při tom nad tragédií národa, jehož tisícileté očekávání se nakonec tak hluboce rozchází s tím, co Bůh předpověděl. Jaké by to bylo zklamání pro celé lidstvo, kdyby Ježíš přijal jejich obecný názor a omezil se na úkol vymánit Izrael z římského područí! Nediv se proto, že v čase, kdy lid jásá, Ježíš nad ním pláče, protože národ *nepoznal čas svého navštívení*.⁽³⁾ Pohled' na jeho tvář. Můžeš pochopit hloubku jeho osamocení? Ve chvíli, kdy vstupuje do svého města jako slíbený Spasitel, nepotká tu vůbec nikoho, kdo by mu skutečně porozuměl.

Ke slovu se hlásí i Ježíšovi nepřátelé. Skutečnost, že židovští předáci nesdílejí náhlé nadšení lidu, ovšem neznamená, že správně pochopili smysl proctví a význam současných událostí. Naopak. K čemu je jim jejich postavení a vzdělání, když ani jejich interpretace se nenese v duchu Písma, ale v duchu jejich vlastních zpozemštělých zájmů? Nicméně ani jejich nesmiřitelná zášť nemůže narušit velký Boží plán. Nevole, kterou u nich slavný příjezd Ježíše z Nazareta vyvolává, jen přispěje k tomu, aby se naplnilo všechno tak, jak bylo stanoveno Otcem od počátku a jak to proroci předpověděli.

Uvaž, jak daleko mohou být Boží úradky od lidských soudů! Zástup jásá, ale Pán vidí, že všechno jeho nadšení není ve skutečnosti k ničemu, dokud myslí jen na sebe, a nikoliv na Boží slávu. Až zakrátko pozná, že se mýlí, stejný dav dá své rozčarování najevo tím, že budou

svolávat na svou hlavu Ježíšovu krev. Kdykoliv prožíváš chvíle velkého a radostného nadšení, nepokládej to za neklamné znamení, že jsi na správné cestě. Připrav se na eventualitu, že tomu může být právě naopak.

Kdo však může pochopit Boží úmysly, když ani tak jasná slova, jakými Ježíš předpověděl svým nejbližším, co se s ním stane v těchto dnech, nepřivedla apoštoly k úvaze, že Boží království a poslání Mesiáše je zcela jiného druhu, než jak celý Izrael očekává? Ze Dvanácti patří Jakub a Jan mezi ty obzvláště vyvolené. Jak oni chápou Ježíšovo království? Přemýšlejí o vyhlídce usednout jeden po králově pravici a druhý po jeho levici.⁽⁴⁾ Kdo mohl uvěřit, že Syn člověka půjde ke své slávě tak, že nejdříve dovolí, aby jej *sevřela tlupa zlosynů, probodli mu ruce i nohy*?⁽⁵⁾ Kdo mohl uvěřit, že všemohoucí Bůh připustí, aby jej lidé bili a rvali jeho vous, plivali po něm, a přesto nebude potupený a nezůstane v hanbě?

Způsob, jakým Bůh naplňuje svá proroctví, nemůže být podřízen soudům lidské omezenosti. *Jako jsou nebesa vyšší než země, tak převyšují mě cesty vaše cesty a mé úmysly vaše úmysly*.⁽⁶⁾ Čekáš-li na chvíli, kdy se má naplnit, co bylo předpovězeno, boj se, abys nezapomínal na pokoru před Bohem. Pamatuj, že ani tvá nejbujnější fantazie není s to vystihnout, jakým způsobem Bůh uskuteční své záměry. Vždyť vůbec nejsme schopni proniknout do hloubky tajemných Božích úmyslů.

Kdykoliv pak se tvé tužby neuskutečňují způsobem, jaký ty sám připisuješ Božím proctvím, rychle se vzpamatuj. Skloň se před Bohem a pros, abys chápal, že nemáš nejmenší důvod k roztrpčenosti a zklamání. Jestliže ti Bůh připravuje něco mnohem většího, než co jsi schopen objevit pod rouškou proctví, proč tolik spoléháš na lidské výklady a výpočty? Není to troufalost, vykazovat Všemohoucího do hranic omezené a krátkozraké lidské představitosti? Co tedy máš dělat? Mysli raději na to, jak se připravit, abys mohl *pít kalich, který pije Ježíš, a být ponořen do jeho křtu*.⁽⁷⁾ Nesnaž se domýšlet, co se má stát, kdy se to má stát a jak se to stane. *Žádné proroctví není přenecháno soukromému výkladu*.⁽⁸⁾ Ať se děje cokoli, ty nepřestávej prosit Ježíše, aby *neklesala tvoje víra*⁽⁹⁾ a abys neváhal dát Pánu k dispozici své oslátka a cokoli bude při svém příchodu potřebovat. Neboj se, on ti pak vše opět vrátí.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Mt 21,5; ⁽²⁾ srov. Lk 19,40; ⁽³⁾ srov. Lk 19,41;

⁽⁴⁾ srov. Mk 10,35–40; ⁽⁵⁾ srov. resp. žalm 22;

⁽⁶⁾ Iz 55,9; ⁽⁷⁾ Mk 10,38; ⁽⁸⁾ 2 Petr 1,20; ⁽⁹⁾ Lk 22,32.

Liturgická čtení

Průvod s ratolestmi – Mk 11,1–10

Když se blížili k Jeruzalému, k Betfage a Betánii u Olivové hory, poslal Ježíš dva ze svých učedníků napřed a řekl jim: „Jděte do té vesnice, která je před vámi, a hned, jak do ní vejdete, naleznete přivázané oslátka, na kterém ještě neseděl žádný člověk. Odvažte ho a přiveďte. A kdyby se vás někdo zeptal: „Co to děláte?“, řekněte: „Pán ho potřebuje, a hned ho sem zase pošle nazpátek.““ (Učedníci) odešli a našli oslátka uvázané u dveří venku na rozcestí a odváznali ho. Někteří z těch, kteří tam stáli, se jich ptali: „Co to děláte, že to oslátka odvažujete?“ Odpověděli jim tak, jak to Ježíš řekl, a oni je nechali. Přivedli oslátka k Ježíšovi, přehodili přes ně své pláště a on se na ně posadil. Mnoho lidí prostíralo na cestu pláště, jiní zase větvičky, které nařezali na polích. Ti, kdo šli před ním i za ním, volali: „Hosana! Požehnaný, který přichází ve jménu Páně! Požehnané království našeho otce Davida, které přichází! Hosana na výsostech!“

1. čtení – Iz 50,4–7

Pán, Hospodin, mi dal jazyk učedníka, abych uměl znaveného poučovat utěšujícím slovem. Každého rána mi probouzí sluch, abych ho poslouchal, jak je povinnost učedníků. Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já se nezdráhal, necouvl nazpět. Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své líce těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, nebudu tedy potupen. Proto dávám ztvrdnout své tváři v křemen a vím, že nebudu zahanben.

2. čtení – Flp 2,6–11

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jako jeden z lidí. Navenek byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho tak Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

Evangelium – umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Marka (viz Mk 14,1–15,47)

Ke kořenům víry Církve

Po vzpomínce na Abraháma a krátké, ale intenzivní návštěvě v Egyptě a na hoře Sínaj zavedlo mě moje jubilejní putování na svatá místa v zemi, která viděla narození, život a smrt Ježíše Krista a první kroky Církve. Není možno dostatečně vyjádřit radost a vděčnost, jaké nosím v duši za tento Pánův dar, po kterém jsem tak toužil. Byl jsem ve Svaté zemi během Druhého vatikánského koncilu, nyní jsem dostal milost, abych se tam vrátil spolu s několika svými spolupracovníky právě v roce Velkého jubilea dvoutisícího výročí narození Spasitele. Bylo to jako návrat ke vzniku, ke kořenům víry Církve.

Starost Svatého stolce o spravedlivý mír pro všechny národy v této oblasti

Děkuji latinskému patriarchovi a biskupům různých východních katolických církví, přítomných ve Svaté zemi, spolu s františkány-strážci za srdečné přijetí a velkou práci, kterou vykonali. Děkuji živě jordánským, izraelským a palestinským úřadům, které mě přijaly a umožnily mi moje posvátné putování. Ocenil jsem úsilí, které vyvinuly pro dobrý průběh cesty, a znovu jsem je ujistil starostlivostí Svatého stolce o spravedlivý mír mezi všemi národy v této oblasti. Jsem vděčný obyvatelům těchto zemí za velkou srdečnost, kterou mi projevíli.

Začal jsem svou pouť na hoře Nebo Mojžíšovým pohledem, který překračuje staletí a tisíciletí

První etapa – na hoře Nebo – byla pokračováním oné etapy na Sínaji: z výšky této hory rozjímal Mojžíš o Svaté zemi, když splnil úkol, který mu Bůh svěřil, dříve než mu odevzdal svou duši. Začal jsem svou pouť v určitém smyslu právě od tohoto Mojžíšova pohledu a pozoroval jsem v něm vnitřní sugesci, která překračuje staletí a tisíciletí.

Postava Jana Křtitele mě uvedla do Kristových šlépějí

Tento pohled se obracel k údolí Jordánu a k Judské poušti, tam, kde v plnosti času zazníval hlas Jana Křtitele, kterého Bůh poslal jako nového Eliáše, aby připravil cestu pro Mesiáše. Ježíš chtěl být od něho pokřtěn

a zjevil mu o sobě, že je Beránek Boží, který bere na sebe hříchy světa. Postava Jana Křtitele mě uvedla do Kristových šlépějí. S radostí jsem slavil mši svatou na stadionu v Ammánu pro křesťanskou obec, která tam sídlí, a našel jsem u ní bohatou náboženskou horlivost, dobře zasaženou do sociálních souvislostí jejich země.

V tomto roce 2000 se Betlém stal středem pozornosti křesťanského světa

Po odchodu z Ammánu jsem se ubytoval v apoštolské nunciatuře v Jeruzalémě. Odtud

Hora Nebo

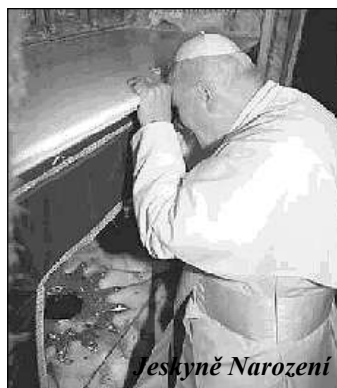

prvním cílem byl Betlém, město, kde se před třemi tisíci lety narodil David a kde se po dalším tisíci let narodil Mesiáš podle Písma: V tomto roce 2000 se Betlém stal středem pozornosti křesťanského světa. Odtud totiž vzešlo Světlo národům, Kristus Pán; odtud vzešla zvěst pokoje pro všechny lidi, které Bůh miluje.

Obnovila se v tajemství radost Vánoc, radost Velkého jubilea

Spolu se svými spolupracovníky, katolickými ordináři, několika kardinály a četnými dalšími biskupy jsem slavil mši svatou na ústředním náměstí města, které přiléhá k jeskyni, ve které Maria porodila Ježíše a položila ho do jeslí. Obnovila se v tajemství radost Vánoc, radost Velkého jubilea. Zdálo se nám, že znovu slyšíme Izaiášovo proroctví: *Dítě se nám narodilo, syn nám byl dán (Iz 9,5), spolu s andělským poselstvím: Dnes se vám narodil spasitel v městě Davidově, Kristus Pán (Lk 2,10–11).*

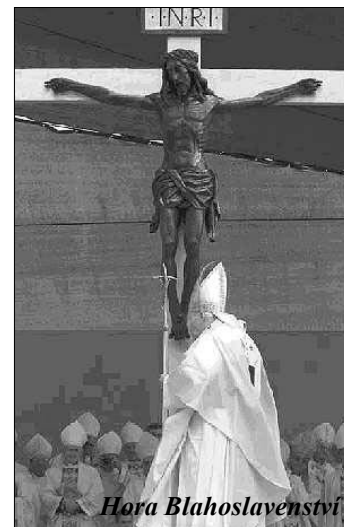
V jeskyni Narození jsem duchovně cítil přítomnost celé Církve

V poledne jsem s pohnutím poklekl v jeskyni Narození, kde jsem cítil duchovně přítomnou celou Církev, všechny chudé světa, a uprostřed nich Bůh chtěl postavit svůj stánek. Bůh, který se stal vyhnancem a utečencem, aby nás přivedl do svého domu.

Navštívil jeden ze dvou táborů, kde dlouho žijí více než tři miliony palestinských utečenců

Tato myšlenka mě provázela, když jsem před odletem z autonomní palestinské oblasti

navštívil jeden ze dvou táborů, kde již dlouhou dobu žijí více než tři miliony palestinských utečenců. Kéž úsilí všech přispěje ke konečnému vyřešení tohoto bolestného problému.

V Jeruzalémě se plnost času stala »plností prostoru«

Vzpomínka na Jeruzalém nikdy nevymizí z mé duše. Veliké je tajemství tohoto města, ve kterém se plnost času stala takřka »plností prostoru«. Jeruza-

lém totiž hostil ústřední a vrcholnou událost dějin spásy: velikonoční Kristovo tajemství. Tam se zjevil a naplnil cíl, pro který se Slovo stalo tělem: v jeho smrti na kříži a v jeho vzkříšení se *všechno dokonalo* (srov. Jan 19,30). Na Kalvárii se podle Božího plánu zjevilo Vtělení jako Vykoupení.

Ve Večeřadle jsem slavil Eucharistii a podepsal List kněžím pro nadcházející Zelený čtvrtek

Jeruzalémské kameny jsou němými, ale výmluvnými svědky tohoto tajemství. Začali jsme ve Večeřadle, kde jsme slavili svatou Eucharistii na stejném místě, kde ji Ježíš ustanovil. Tam, kde se zrodilo křesťanské kněžství, jsem vzpomínal na všechny kněze a podepsal jsem dopis, který je jim adresován pro příští Zelený čtvrtek.

U Kalvárie a Svatého hrobu dosáhlo mé putování vrcholu

Olivy a skaliska Getseman dosvědčují, kde se Ježíš tísně smrtelnou úzkostí modlil k Otci před svým utrpením. Zvláštním způsobem dosvědčují ony dramatické hodiny Kalvárie a prázdný hrob, Svatý hrob. Minulou neděli, v den Páně, obnovil jsem právě tam zvěst o spáse napříč staletími a tisíciletími: *Kristus vstal z mrtvých!* Byl to okamžik, ve kterém mé putování dosáhlo

Mše sv. u Svatého hrobu

svého vrcholu. Pro něj jsem cítil potřebu setrvat v poledne v modlitbě na Kalvárii, kde Kristus prolil svou krev za lidstvo.

Jeruzalém je povolán, aby se stal symbolem pokoje mezi těmi, kdo věří v Boha Abraháмова

V Jeruzalémě, posvátném městě židů, křesťanů a muslimů, jsem se setkal se dvěma izraelskými rabíny a s Velkým muftím Jeruzaléma. Pak jsem měl setkání s dalšími představiteli monoteistických náboženství, židovského a islámského. Kvůli velkým obtížím je Jeruzalém

U Zdi nářků

povolán, aby se stal symbolem pokoje mezi těmi, kdo věří v Boha Abraháмова a podřizují se jeho zákonu. Kéž by lidé urychlili uskutečnění tohoto úkolu!

V Yad Vashem, památníku holocaustu, jsem vyjádřil hlubokou bolest nad strašnou tragédií způsobenou nacismem

V Yad Vashem, památníku holocaustu, jsem uctil miliony židovských obětí nacismu. Ještě jednou jsem vyjádřil hlubokou bolest nad touto strašnou tragédií a znovu jsem zdůraznil, že »chceme pamatovat«, abychom v úsilí spolu s židy, křesťany a všemi lidmi dobré vůle

přemohli zlo dobrem a vykročili na cestu pokoje.

Ekumenické setkání v Jeruzalémě znamenalo důležitý krok na cestě k plné jednotě mezi křesťany

Ve Svaté zemi žijí dnes svou víru četné církve jako dědici prastarých tradic. Tato rozdílnost je

Na hoře Blahoslavenství

velkým bohatstvím, pokud ji doprovází duch společenství v plném přilnutí k víře Otců. Ekumenické setkání, které se uskutečnilo v řeckém pravoslavném patriarchátu v Jeruzalémě s intenzivní účastí všech, znamenalo důležitý krok na cestě k plné jednotě mezi křesťany. Bylo pro mě důvodem velké radosti, že jsem mohl rozmlouvat s Jeho Blažeností Diodorosem, řecko-pravoslavným patriarchou Jeruzaléma, a s Jeho Blažeností Torokomem II. Manooganem, arménským patriarchou Jeruzaléma. Vyzývám všechny k modlitbě, aby se proces porozumění a spolupráce mezi křesťany různých církví upevňoval a rozvíjel.

Mše na hoře Blahoslavenství: požehnaný okamžik naděje

Zvláštní milostí této pouti bylo slavení mše svaté na hoře Blahoslavenství poblíž Geneza-

Na hoře Blahoslavenství

retskeho jezera s velkým počtem mladých lidí ze Svaté země a z celého světa. Požeh-

naný okamžik naděje! Když jsem hlásal a svěřoval mládeži Boží přikázání a blahoslavenství, viděl jsem v nich budoucnost Církve a světa.

S velkým pohnutím jsem navštívil Tabghu, kde Kristus svěřil Petrovi pastýřský úřad vedení Církve

Stále na břehu jezera jsem s velkým pohnutím navštívil Tabghu, kde Kristus rozmnožil chleby, »místo primátu«, kde svěřil Petrovi pastýřský úřad vedení Církve, a konečně v Kafarnau jednak zbytky Petrova domu, jednak synagogu, kde se Kristus zjevil jako chléb, který sestoupil z nebe, aby dal život světu (Jan 6,26–58).

Galilea! Myslím, že Petr ji stále choval ve svém srdci; a tak je tomu i u Petrova nástupce

Galilea! Vlast Marie a prvních učedníků; vlast Církve, misionářky mezi národy! Mys-

U skály Pomazání

lím, že Petr ji stále choval ve svém srdci; tak je tomu i u jeho nástupce!

V jeskyni Zvěstování v Nazaretě jsou veřeje všech Svatých bran

O liturgickém svátku Zvěstování jako bychom sestupovali k pramenům tajemství víry, kde se v Mariině lůně *Slovo stalo tělem a přišlo, aby přebývalo mezi námi* (Jan 1,14). Tam jako ozvěnu »Staň se«, které vyslovila Panna, je možno v mlčenlivém *Pokračování na str. 6*

V bazilice Zvěstování

rozjímání uslyšet »ANO« plně lásky, jakou chová Bůh k člověku, Amen věčného Syna, které každému člověku otevírá cestu spásy. Tam, ve vzájemném sebedarování Krista a Marie, jsou veřeje každé Svaté brány. Tam, kde se Bůh stal člověkem, nachází člověk svou důstojnost a své nejvyšší povolání.

Děkuji všem, kteří v různých diecézích, v různých řeholních společnostech, v kontemplativních komunitách duchovně doprovázeli kroky mého putování, a ujišťuji je, že na svatá místa jsem zanesl s sebou v modlitbě celou Církev. Zatímco znovu vyjadřuji Pánu svou vděčnost za tento nezapomenutelný zážitek, prosím jej v pokorné důvěře, aby z toho vzešly hojné plody pro dobro Církve a lidstva.

*L'Osservatore Romano
30. března 2000*

Položení věnce v papežských barvách v Yad Vashem

Strmá cesta na Kalvárii

Strhujícím vyvrcholením cesty Jana Pavla II. do Svaté země byl jeho neplánovaný a také nezaregistrovaný výstup po strmých schůdcích v bazilice Božího hrobu k místu, kde stál Ježíšův Kříž, ze kterého prosil: *Otče, odpusť jim!*

Nachýlený, o hůlce se belhající stařec, od jehož třesoucí se levé ruky se třese celé tělo, který má občas potíže s artikulací, je úplným protikladem všeho toho, co se dnes vystavuje na odiv jako ideál člověka třetího tisíciletí. A přece nechodí dnes po této zemi člověk, který by byl více člověkem než právě on.

Před takřka 22 lety, kdy byl Karol Wojtyła ještě plný síly a svěžesti, byl si již vědom svého poslání přivést jako nejvyšší pastýř Kristovu Církev do třetího tisíciletí. V době, kdy mnoho katolíků u nás ani nevědělo, co je milostivé léto, tento muž si byl vědom, že do třetího tisíciletí bude se svou církví vstupovat v rámci Velkého jubilea 2000. výročí narození našeho Spasitele.

Vyvrcholením tohoto Jubilejního roku pak je pro něho jeho velké jubilejní putování do míst, kde se uskutečnily klíčové události dějin spásy.

Je mnoho slavných osobností, populárních hvězd na tom či onom nebi. Kdejaká s prominutím pitomost se zapisuje do Guinnessovy knihy rekordů. Myslím však, že bychom marně hledali takovou osobnost, která se v průběhu jednoho týdne stala předmětem takřka 40 hodin přímého televizního přenosu do celého světa. Tento největší ze všech poutníků stanovil rekord, na který žádné knihy rekordů nepostačí.

Všem novinářům a nespokojeným hodnotářům, kteří tak rádi spekulují pesimisticky o papežově zdravotním stavu, dal tento osmdesátník dostatečně výmluvnou odpověď: absolvoval bez problémů neuvěřitel-

ný šestidenní maratón, v němž každý den představoval až pět různých akcí a řadu dlouhých pěších přesunů, úzká a strmá schodiště nevyjímaje. Dobrý Pán, který ho odměnil za jeho neúnavnou námahu pro jeho království také tím, že laskavě splnil jeho dlouholetou tužbu, dal mu tolik sil, kolik bylo zapotřebí, aby mohl přijmout tento dar a potěšit se z něho.

Sdělovací prostředky si všimají především papežových setkání s židy a muslimy. Ve skutečnosti ta nejdůležitější setkání byla papežova setkání s Bohem a jeho Synem v místech posvěcených jeho přítomností, jeho vtělením, zrozením, kázáním, smrtí a zmrtvýchvstáním. Bylo dojemné sledovat papeže, s jak hlubokou a nestrojenou zbožností setrval na kolenou a znovu se vracel k tiché rozjímavé modlitbě na jednotlivých klíčových místech dějin spásy.

Jednou položili Janu Pavlu II. otázku, jak se papež modlí. Odpověděl: »Nejdříve mluví papež k Bohu a pak mluví Bůh k papeži.« – »A jak mluví Bůh k papeži?« – »Říká papeži to, co papež říká vám.«

Právě z těchto setkání s Bohem čerpá Jan Pavel II. sílu a inspiraci i pro všechna významná a nesmírně náročná setkání s lidmi, kteří nemohli neprojevovat hlubokou úctu k lidské i náboženské autoritě této hlavy katolické církve. Pohybovat se současně mezi jinak soupeřícími stranami Židů a Arabů nebylo jen věcí diplomatického umění, ale především hlubokého lidského vztahu, který papež chová ke každému člověku jako obrazu Stvořitele. Jan Pavel II. přistupuje k lidem tak, aby z jeho jednání a jeho vztahu mohli vyušit laskavou tvář Otce všech lidí. Síla jeho autority je v nepředstírané prostotě a pokorě, kterou dal najevo také v opětovných prosbách za odpuštění bezpráví, kterých se

křesťané dopustili na židech v průběhu celých dějin. Ačkoliv ani židovští, ani arabští představitelé neuslyšeli z jeho úst právě ta slova, která by rádi slyšeli, museli se sklonit před velikostí papežovy osobnosti i hloubkou jeho pokory. V Památníku holokaustu se bude jako nejvzácnější památka uchovávat modlitba, kterou se Jan Pavel II. modlil při Slavnosti smíření a kterou vložil podle jejich obyčeje do zbytku jeruzalémského chrámu.

Papež s vrchním rabínem Lauem a šejkem Taisirem Taminim při mezináboženském setkání v papežském institutu Notre Dame v Jeruzalémě

Zbývá už jenom naléhat modlitbami a obětmi, aby Duch svatý opět zaburácel nad Jeruzalémem, aby i Židé si uvědomili skutečnost, že svých pokorných proseb o odpuštění by papež nebyl schopen, kdyby nejdříve nepoklekl před Křížem Ježíše Krista, a že tedy jejich jedinou opravdovou odpovědí bude, když pokleknou před Křížem spolu s ním. Ježíš Kristus včera, dnes a navěky je jediným možným řešením všech konfliktů, všech rozdělení. Nebude mír v Izraeli, nebude mír na světě, dokud se všichni společně, tak jak jsme zatím rozdělení na tisící křesťanství, na židy, muslimy, pohany, nesejdeme spolu u paty Kříže. Tam totiž směřují nenávratně kroky největšího z papežů. Modlitby tohoto poutníka po Svaté zemi končily vroucí prosbou: **Přijď, Pane Ježíši!**

Lubomír Štula

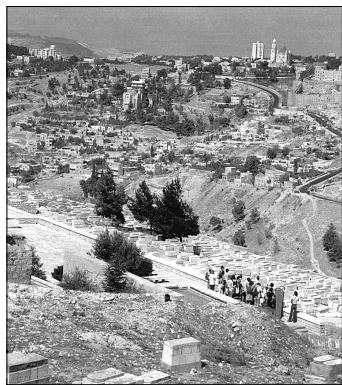
Ježíšova poslední cesta

Nejvýznamnější místa jubilejního putování (5)

Večeřadlo – Getsemany – Kalvárie – hrob

Nisan je měsíc, který je židům velmi drahý. Radost, která jej naplňuje, vychází ze dvou pramenů: z jara, které nastupuje jako exploze života, a z nejkrásnějších svátků roku – Paschy. Také Ježíš a apoštolové prožívali toto spojení atmosféry jara a Paschy.

Pro Ježíše nastává poslední vigilie velikonoční slavnosti. Jitro 14. nisanu zastihlo apoštoly ve starostech, jak oslavit svátky, jak splnit posvátnou povinnost každé židovské rodiny. Se svou naléhavou starostí se svěřují Pánu: *První den o svátcích*

Pohled na Olivovou horu. Dole údolí Cedron. V popředí pohřebiště

nekvašeného chleba přistoupili učedníci k Ježíšovi s otázkou: »Kde chceš, abychom ti připravili velikonoční večeři?« Ježíš sám se již o to postaral, jak se Petr a Jan brzy přesvědčí, když je pošle do města, aby všechno připravili: *»Jděte do města a tam vás potká člověk, který ponese džbán vody. Jděte za ním, a kam vejde, řekněte hospodáři: „Mistr vzkazuje: Kde je pro mě večeřadlo, ve kterém bych mohl se svými učedníky jíst velikonočního beránka?“ On vám ukáže velkou horní místnost opatřenou lehátko a připravenou. Tam nám přichystejte večeři«* (Mk 14,12–16).

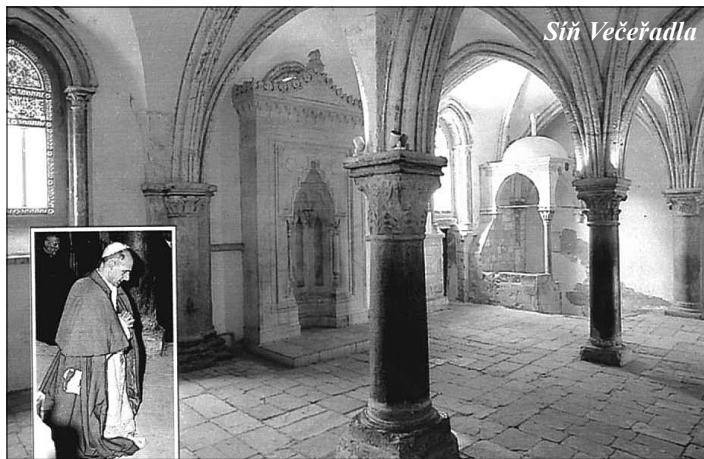
Překvapeným apoštolům nezbyvá, než aby připravili, co je zapotřebí, tedy rozličné talíře a charakteristické omáčky a pokrmy připomínající paschu,

Chrám sv. Petra In galli cantu kterou židé slavili v Egyptě v noci osvobození.

Sotva přípravy skončily, přichází Ježíš se svým nevelkým doprovodem. Může se svými zasednout ke stolu. Je to zvláštní odpočinek, jaký chce dopřát sobě a svým přátelům dříve, než se vydá na svou poslední cestu. Celé tři roky jeho apoštolského života byly roky putování. Obsahem evangelia sv. Lukáše je právě vyprávění o dlouhém putování, které Ježíš uskutečnil z Galileje do Jeruzaléma: cesta bez zastávky, plná námahy a potu; cesta zbařená možností trvalého pobytu: *»Lišky mají doupata a ptáci nebeští svá hnízda, ale Syn člověka nemá, kam by hlavu položil«* (Lk 9,58).

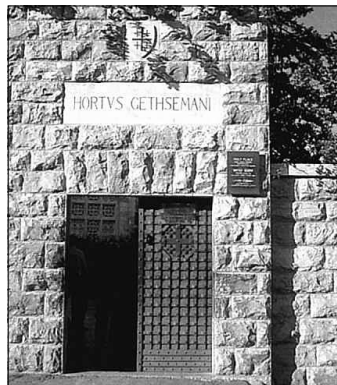
Proto je vítaná tato krátká velikonoční zastávka. Vítaná a pro Ježíše vytoužená: *»Toužebně jsem si přál jíst s vámi tohoto velikonočního beránka,*

Sín Večeřadla

dříve než budu trpět...« (Lk 22,15).

Jestliže však pro apoštoly to byla chvíle odpočinku, pro Mistra nikoliv. On jen využívá této přestávky, aby nastoupil jinou cestu, neméně namáhavou: cestu více intimní, cestu, která je poznáním ducha Dvanácti; cesta, která není zbavena úzkosti tváří v tvář bezohlednosti jednoho z apoštolů: *»Co chceš udělat, udělej rychle«* (Jan 13,27). Cesta vyznačující se trpělivostí vzhledem k Petrovu odporu a neukázněnosti: *»Nebudeš mi umývat nohy navěky!«* – *»Nebu-*

Vstup do Getseman

deš mít se mnou podíl.« – *»Pane, nejen nohy, ale i ruce a hlavu!«* – *«I život dám za tebe!«* – *»Život dáš za mne? Dříve než kohout zazpívá, třikrát mě zapřeš«* (Jan 13,37).

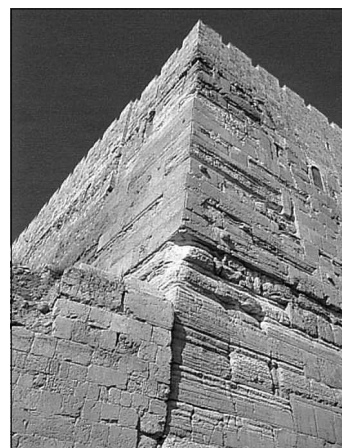
Ježíš toužil po odpočinku v důvěrném společenství Večeřadla, aby daroval Dvanácti

a Církvi svůj odkaz, sebe sama: *Když jedli, Ježíš vzal chléb, požehnal ho, lámal a dával ho svým učedníkům se slovy: »Vezměte, jezte, to je mé tělo.« Potom vzal kalich, vzdal díky, po-*

Hora Sión. Schodiště do Večeřadla

dal jim ho a řekl: »Pijte z něho všichni. Neboť to je má krev...« (Mt 26,26–28). A aby se tohoto daru, jeho samého, dostalo nejen apoštolům, ale skrze ně všem a Církvi i jeho autority ve svátostném kněžství: *»To činite na mou památku«* (Lk 22,19).

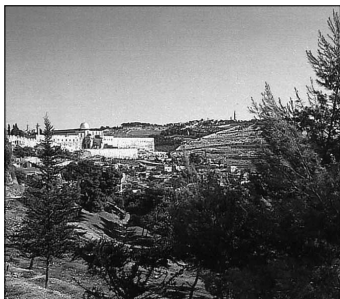

Chrámové cimbuří

»Jak velice jsem toužil jíst s vámi tohoto velikonočního beránka!« Toužil jsem, abych vám dal všechno a zůstal s vámi navždy. Je to mimořádná událost, pramen radosti pro Ježíšovo Srdece, ale také pramen starostí a utrpení kvůli nesčítelným nedvěčnostech a odmítání jeho

překypující lásky. Ježíšovy výrazy, jeho slova k apoštolům v průběhu poslední rozmluvy jsou důkazem, že se jim svěruje zcela bezvýhradně bez ohledu na jejich dosavadní chování, jaké projevovali tři roky v jeho společnosti. Hovoří k nim, jako by byli vždy zcela otevření jeho učení, jeho napomínání, jeho lásce. Tak dává průchod plnosti nekonečné lásky svého Srdce. Milosrdná dobrotivost byla nesporně pramenem odpočinku pro apoštoly, nikoliv však pro Ježíše.

On sám nachází svůj odpočinek teprve tehdy, když se obrací přímo k Otci. Mluví s ním

Návrší chrámu a Olivová hora o sobě: *»Oslav svého Syna, aby Syn oslavil tebe. Já jsem tě oslavil na zemi, dokončil jsem dílo, které jsi mi svěřil, abych je vykonal. Nyní oslav ty mne u sebe, Otče, slávou, kterou jsem měl u tebe, dříve než byl svět«* (Jan 17,4-5). Mluví k Otci o sobě, ale také a ještě širěji o apoštolech, které mu Otec svěřil. Představuje je ve světle chvály a milosrdenství: *»Zjevil jsem tvé jméno lidem, které jsi mi dal ze světa... Zachovali tvoje slovo... Poznali skutečně, že jsem vyšel od tebe, uvěřili, že jsi mě poslal... Já prosím za ně... Otče svatý, zachovej je ve svém jménu... Neprosím, abys je ze světa vzal, ale abys je zachránil od Zlého... Prosím nejen za ně, ale také za ty, kdo pro jejich slovo uvěří ve mne. Ať jsou všichni jedno, jako my jsme jedno... aby svět uvěřil, že jsi mě poslal«* (Jan 17).

Ježíš, potěšen a posílen velikonoční večeří, zaměřuje se nyní na Otce a oslavu, kterou zajišťuje Otec pro Syna: *»Nyní,*

Hrob Jakubův a Zachariášův. Vlevo Getsemany

Otče, oslav mne!» Otec již dříve odpověděl: *»Oslavil jsem a ještě oslavím«* (Jan 12,28). Tato budoucnost se nyní stává přítomností: *»Přišla hodina, kdy bude oslaven Syn člověka«* (Jan 12,23). *»Otče, přišla ta hodina, oslav svého Syna!»* (Jan 17,1).

Těmito slovy se Ježíš vydává na svou poslední cestu ke slávě a přijímá ji až do dna: *»Ať svět pozná, že miluji Otce a jednám, jak mi přikázal. Vstaňte, pojdme odtud!»* (Jan 14,31). Ježíš, následován jedenácti, překračuje práh Večeřadla. Je to počátek jeho poslední cesty.

Večeřadlo je velký sál, kde Ježíš jedl spolu s apoštoly poslední velikonoční večeří. Křesťanská tradice o pravosti tohoto posvátného místa je prastará. Večeřadlo je součástí komplexu, kde je umístěn Davidův hrob. V byzantském období to bylo

Chrám agonie

jedno z nejuctívanějších míst. Nad tímto místem byl nejdříve postaven kostel Svatý Sión, který byl zbořen za vpádu Peršanů v roce 614. Křížáci po svém příchodu zachránili velkou místnost a uzavřeli ji do baziliky.

Po pádu křížáckého království byla bazilika zbořena, ale Večeřadlo zůstalo křesťanům zachováno. Ve středověku celý komplex získali františkáni. Restaurovali Večeřadlo a vedle postavili svůj klášter. Bohužel v dalším období muslimové

Prastaré olivy

konfiskovali přízemí pod Večeřadlem, kde je Davidův hrob. To bylo vráceno židům.

Konstantinopolská vláda postupně odňala františkánům i Večeřadlo. Od té doby platí zákaz konat zde bohoslužby. Ani Pavlu VI. zde nebylo dovoleno slavit Eucharistii, jen se zde nějakou dobu modlil jako každý jiný věřící a s lítostí, kterou zakouší každý křesťan, že právě zde, kde Ježíš ustanovil svou největší svátost, není možno ji slavit. (Mše sv., kterou zde slavil Jan Pavel II. 23. března 2000, byla první liturgií po 500 letech – pozn. překl.) Na tomto místě byla nejen ustanovena Eucharistie a svátostné kněžství, zde se také zjevil zmrtvýchvstalý Ježíš, zde ustanovil svátost smíření a zde se za zavřenými dveřmi modlitbou připravovala Panna

Maria spolu s apoštoly na příchod Ducha svatého. Zde sestoupil v podobě ohnivých jazyků o Letnicích, když venku burácel silný víchř.

Vstaňte, pojd'me!

Vstaňte, pojd'me! (Jan 14,31). Vyjdeme spolu s Ježíšem z Večeřadla. Připojme se k jedenácti a doprovodme Ježíše na jeho poslední cestě. Ta vede na východ. Necháme za sebou siónskou bránu a stoupáme vzhůru údolím Cedron. Uprostřed stoupání se zastavíme, abychom uctili místo, kde byl Ježíš po svém zatčení nějakou dobu držen ve vězení. Zde stál dům nejvyššího kněze Kaifáše a jeho předchůdce Annáše. Zde Ježíš prožíval v noční době první kruté zacházení a k ránu pak náboženský proces před veleradou. Dům Kaifášův zmizel a na jeho místě byl zbudován chrám, který připomíná trojí Petrovo zapření před kohoutím zpěvem, jak mu předpověděl Ježíš. Proto se tento kostel, který spravují asuncionisté, nazývá *In galli cantu* (U kohoutího zpěvu.) Některé vnější mozaiky připomínají Kristovo utrpení a ponižování ve vězení.

Bolestné události, které Ježíš prožíval v Kaifášově domě,

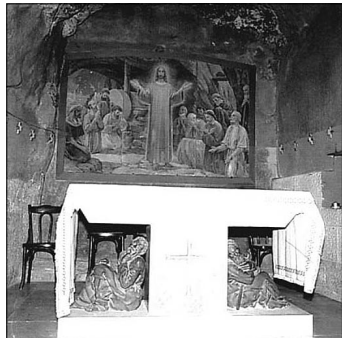

Jeskyně agonie

byly součástí jeho cesty z Olivové hory, při které jej již nedoprovázejí apoštolové, ale tlupa biřiců.

Vraťme se o nějaký čas zpět a spojme se nyní s Ježíšem a apoštoly, kteří tuto cestu mnohokrát prošli. Pozorujme v šeru mohutné zdi chrámu. Mistr

s bolestí hledí na chrám a skličuje jej lítost nad zradou a odmítáním: *»Jeruzaléme, Jeruzaléme, který zabíjíš proroky a ty, kteří byli k tobě posláni...«* (Mt 23,37).

Jeskyňe Ježíšova vězení

Schody, které vedly do údolí Cedron, již neexistují a byly z části zničeny spolu s chrámem. Provázejme Ježíše do místa, kde se spojují údolí Gehenny a potoku Cedron.

Když jdeme kolem rybníku Siloe, můžeme si připomenout slepého, kterému Mistr přikázal, aby se v něm umyl: *»Jdi a umyl je s rybníce Siloe.«* *On šel, umyl se, a když se vrátil, viděl* (Jan 9,7).

Opustíme Siloe a přejdeme potok Cedron, zpravidla vyschlý jako za dnů Ježíšových. Sledujeme po levici návrší primitivního sídliště Ofel. Na protilehlé straně se prostírá sídliště Siloe (Slwan).

Stráně údolí byly proměněny v pohřebiště: Zbožní Izraelité chtěli být pochováni právě zde v tomto údolí, aby byli připraveni na zmrtvýchvstání. Několik mauzoleí přetrvalo období zkázy. Jsou to hroby, které zde byly již v době Ježíšově: Josafatův, Absolonův, Jakubův a Zachariášův.

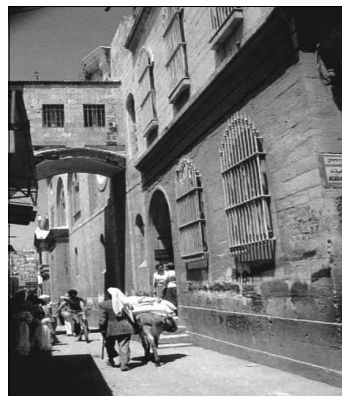
Údolí stoupá k místu, kde se spojují dvě zdi a chrámové cimbuří. Sem vynesl ďábel Mistra a vyzýval jej, aby se vrhl dolů, aby všichni viděli, že je Mesiáš, protože Bůh pošle anděly, aby jej ochránili.

Getsemany

Konečně docházíme k místu, kde se stýkají hora Scopus a hora Olivová. Zde se rozpro-

stírá zahrada, kam Ježíš odcházel zpravidla v noci. Na místě dnes stojí moderní chrám Barluzziho, který postavili františkáni na troskách byzantské baziliky. Ten svým průčelím připomíná bolestnou agonii, kterou zde Ježíš prožíval, Jidášovu zradu, Ježíšovo zajetí a útěk apoštolů, počátek svobodného a dobrovolného Ježíšova utrpení a smrti pro naše vysvobození z moci Zlého. Mozaika v tympanonu představuje Božího Syna ponořeného do utrpení a ponížení, odevzdaného do Otcovy vůle: *»Otče, je-li to možné, odejmi tento kalich ode mne. Ale ne jak já chci, ale jak ty!«* (Mt 26,39).

Celý chrám je uvnitř ponořen do tajemného polostínu. Světlo sem vniká dvěma okny,

Začátek křížové cesty

která vitrážemi filtrují sluneční paprsky. Hlavní oltář je umístěn u skály, na které Ježíš prožíval svou agonii a krvavý pot. Kovová trnová koruna je zvláště významná a dojmavá. Mozaiky v apsidě a u bočního oltáře představují bolestnou Kristovu zkoušku a zatčení.

Lithostrotos v Pilátově paláci

Ke kostelu přiléhá zahrada s osmi prastarými olivami, potomky těch, které viděly Ježíšův příchod toho večera a jeho zatčení. Vlevo vede cesta na vrchol hory, kde je jeskyně vězení.

Ježíš se v zahradě modlil a prosil apoštoly, aby se modlili, zvláště ty tři vyvolené pro hodinu úzkosti: *»Modlete se, abys-*

Chrám Naší Paní Sionské – Ježíšovo odsouzení

te neupadli do pokušení« (Lk 22,40). Bohužel k modlitbě nedošlo a s modlitbou odešla i odvaha, především když se projevila neuvěřitelná *»odvaha«* jednoho ze Dvanácti, který se blíží k Mistrovi, aby jej vydal biřicům, poslaným od velerady, aby Ježíše zajali. A apoštolové místo aby se zastali Mistra, dávají se na útěk!

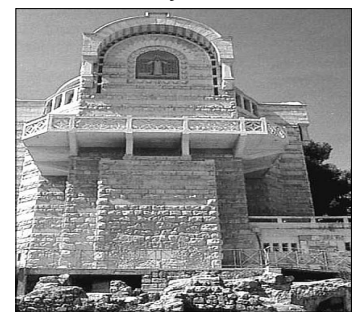
Tak poslední část Ježíšovy cesty se nekoná v doprovodu těch, které při večeri nazval přáteli, nýbrž v doprovodu přítele, který jej zradil, a s hordou, která s ním smýká bezohledně jako se zločincem: *»Jako na lotra jste vyšli s meči a kyji, abyste mě zajali...«* (Mt 26,55–56). *»Ježíš vychází z Getsemanské*

zahrady obklopen pouze biřici; nezůstal mu nablízku ani jeden z jeho přátel. Byly asi dvě hodiny po půlnoci.« (Ricciotti.)

Křížová cesta

Ježíš byl odveden do Kaifášova domu, kde bydlí také Annáš, jeho tchán. Musí tedy zopakovat cestu, kterou před několika hodinami vykonal se svými apoštoly. Nyní je nahradili biřici, v jejichž rukou je celou noc: *Začali na něho plivat, zahalovali mu tvář, tloukli ho pěstmi a říkali mu: »Hádej, Mesiáši, kdo tě udeřil?«* (Mk 14,65). Snad právě toto utrpení a inzultace byly důvodem strachu jednoho z přátel: *»Toho člověka vůbec neznám!«* *...Začal se zaklínat a zapřísahat: »Neznám toho člověka!«* (Mt 26,72–75).

Od Kaifáše byl Ježíš veden k Pilátovi, od Piláta k Herodovi; ten se mu vysmál a oděl jej potupným pláštěm a poslal zpět k Pilátovi. Pilát, který mohl vězně osvobodit, podlehl nátlaku židů: *»Nechceme toho, ale Barabáše. Ukřižuj ho!«*

Chrám sv. Petra In galli cantu

Pilát si myje ruce, ale nezbaňuje se tím odpovědnosti, že souhlasil s Ježíšovou smrtí a dal jej krutě zbičovat.

Ono *Ejhle, člověk!*, které Pilát pronesl před davem zfanatizovaným členy velerady, má charakter ohně, který zůstane v duši prokurátora do konce jeho života. Jeho žena, která to tušila, jej varovala a chtěla jej zadržet: *»Neměj nic s tímto spravedlivým; dnes v noci jsem pro něho mnoho vytrpěla«* (Mt 27,19).

Ježíš obtížený Křížem nastupuje svou cestu podle Otcovy

vůle; zbývá mu projít poslední úsek. Je to přímočará cesta k jeho slávě; přímá cesta vzhůru, v jejímž horizontu je Kříž na Golgotě.

Je to úsek, kterým nyní procházejí nesčetní křesťané vedení neúnavnými františkány, kří-

Bazilika Božího hrobu – schody na Kalvárii

žová cesta, která se vine chaosem města. Cesta, která směřuje na Kalvárii mezi krámy a turisty velice vzdálenými tomu, aby pochopili, co znamenají tato místa.

Pokusme se doprovázet božského Mistra s pocity jeho Matky, která je nablízku a trpí pro meč, který pronikl její duši. Ježíš utěšuje: »Dcery jeruzalémské, neplačte nade mnou, ale nad sebou a nad svými dětmi. Jestliže se toto stalo se stromem zeleným, co se bude dít se suchým?« (Lk 23,28–31).

Golgota

Přicházíme na vrchol Kalvárie, na místo ukřižování. Procházíme při tom branou mohutné prastaré baziliky, baziliky Božího hrobu. Je to chrám, v němž bolest ukřižování, smrti

Bazilika Božího hrobu – místo ukřižování

a pohřbu není doprovázena atmosférou ticha a usebranosti, jak by zasluhoval a jak je tomu v bazilice v Getsemanech. Pro toho, kde sem vstupuje dostatečně připraven ve vnitřním mlčení, plynoucím z víry, tato víra utlumí a umožňuje potlačit četné hluky, které se ozývají v tomto svatém chrámu.

Po vstupu do chrámu je třeba se obrátit vpravo a po schůdcích vystoupit na horu Kalvárii. Je to nejsvětější místo na zemi, kde byl Ježíš ukřižován a kde zemřel. Zde jsou zobrazena poslední zastavení křížové cesty: ukřižování a smrt. Mezi oběma zastaveními je obraz Bolestné Matky Boží, který ti říká: »Uvažuj, zda může být větší bolest, než je bolest moje!«

Zde na kolenou v koutku zapomeň na všechno, co jinak vidíš a slyšíš, a více než oči upří ke Kříži zrak své duše. Zde končí poslední Ježíšova cesta a zde se spojuje Kalvárie s jeho smrtí, hrobem a nakonec zmrtvýchvstáním. To je cesta, po které máme jít za ním nejen fyzicky, ale skutečností svého života.

*Podle Il Messaggero 3/97
Překlad -Iš-*

V každém, kdo trpí, je trpící Kristus

Celý svět pokrývá temnota. Svět nevidí spásu pro bolesti světa v Kříži vykoupění, ale hledá spásu v rozkoších a vášních. A tak život zbařený modlitby, obětí a víry je ve skutečnosti zbařený veškeré ceny.

Taková široká cesta nabízí mnoho potěšení. Proto lidé neposlouchají Ježíše, který odkazuje pouze *úzkou cestu*, po které sám šel: Kříž je prapor vítězství, ctnosti a slávy. Všichni, kdo se vydali cestou posvěcení, narážejí na nenávisť, pohrdání, pomluvy a pronásledování..., ale to všechno jim slouží na cestě ke svatosti. Je to potvrzení pro ty, kteří věří v Krista.

Je to zákon lásky: radovat se z toho všeho, žehnat všem, kteří nás pronásledují. Můžeme je zachránit dobrotou, jakou jim odplácíme. To neznamená, že se zřikáme svých práv a musíme snášet každé bezpráví, nýbrž že toto bezpráví přijímáme jako duchovní výhodu *ve prospěch* toho, kdo nám je působí, že svůj kříž přijímáme právě za ty, kteří nám jej připravili.

Ježíš chce z našeho srdce udělat svůj královský trůn, ale my se nesmíme lekat toho, že tam, kde vládne ON, vládne Kříž, protože to nejsme jen my, kdo jej nese: že Ježíš je vždy s námi a dává nám dostatek milosti, abychom jej unesli, neboť víme, že jeho velkodušnost je nekonečná.

V každém, kdo trpí, je přítomen trpící Ježíš. Jeho je každá naše slza, jeho je všechno, čím strádáme, jeho je každé naše pokoření. Přijímejme proto s láskou každou příležitost trpět, abychom byli s Ježíšem, abychom mu dokazovali opravdovost své lásky.

Kdyby se v našem každodenním životě neobjevoval žádný okamžik zkoušky, musela by jej Otcova láska stvořit. Neboť jen tak je možné, abychom mu vyjádřili svou lásku.

Utrpení je ve skutečnosti zkouška, která nás má posílit k většímu svědectví, aby naše inteligence byla pozornější a pokornější, abychom byli svatí. Kdybychom odstranili každou

oběť, zmizela by také veškerá útěcha.

Proto je cesta dobrého vždy zahalena do tajemství utrpení. Kdybychom na cestě za Ježíšem vyhledávali světská potěšení, jistě bychom zradili svou věc, protože Ježíš hledá duše, které jsou ochotny obětovat se spolu s ním na kříži bolesti a smíru. Potřebuje smírné oběti, které přinášejí na cesty světa vědomí, jak nesmírně zlou věcí je každý hřích.

Tyto smírné oběti zaujímají místo Ježíše na kříži, který vztyčuje v jejich srdci.

Jako Maria šla na Kalvárii, aby se spolu se Synem stala obětí lásky, tak nás chce všechny vzít s sebou Ježíš na svůj Kříž, protože nás nekonečně miluje.

Místo toho se většina lidí zoufale snaží uhasit kašdickou bolest. Ale my se nemůžeme bouřit proti bolesti. Ježíš pro každého posvětil bolest a jen ON sám může propůjčit našemu utrpení spásonosnou cenu. Obrátme se proto na Ježíše nikoliv

proto, aby nám odňal naše bolesti, nýbrž aby nám dal sílu splnit Otcovu vůli.

Při tom všem nám Ježíš přejí radost, která je ovšem často křehká a ztratí se při první bolesti. Musíme ještě růst ve své víře. Nesmíme si myslet, že můžeme žít poklidný život, jestliže usilujeme o to, následovat Ježíše, protože ON je ten, kdo je s námi. Naše víra nás nezbaňuje lidských slabostí ani nám nezaručuje imunitu proti všem zkouškám. Naopak, z ní vyplývá, že to nejpodstatnější křesťanské úsilí je právě ve znamení zkoušky.

V naší bytosti je hluboce zakořeněna tužba po štěstí, protože pro ně jsme byli stvořeni. Ale Ježíš nám ukazuje jiný strom, jehož ovoce máme jíst. Nikoliv strom poznání dobrého a zlého, z něhož nás ohrožuje Zlý, nýbrž strom Kříže, ponížení, umírání sobě samému, neboť zde se dokonává naše pravé uskutečnění: svatost života.

Stefano D.

*Podle Königin der Liebe 23/97
Překlad -Iš-*

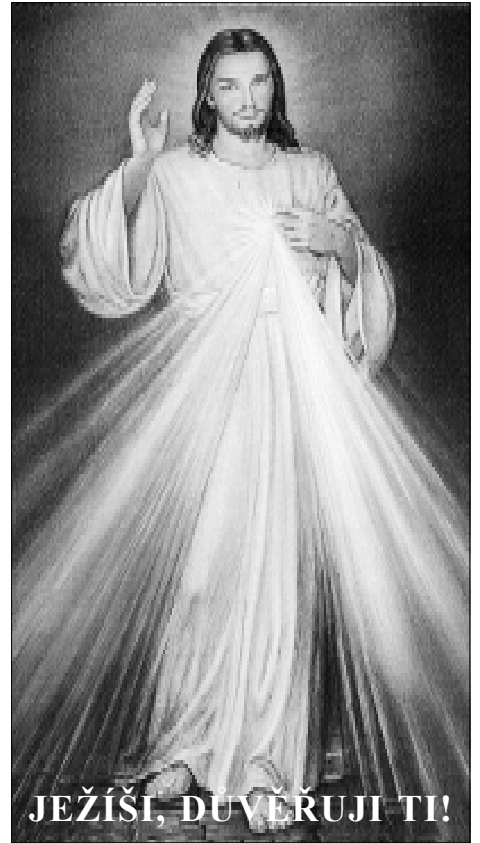
Před svátkem Božího Milosrdenství

V neděli 30. dubna bude papežem prohlášena za svatou bl. Faustyna Kowalská. Právě této světicí vyslovil Spasitel své přání, aby první neděle po Velikonocích byl slaven svátek Božího Milosrdenství. „Volba této neděle i výslovné přání Ježíšovo, aby kněží v tom dnu kázali o Božím milosrdenství, zvláště o tom, kterým nás Bůh zahrnuje skrze Krista, je známkou toho, že Ježíš vidí úzkou souvislost mezi velikonočním tajemstvím našeho vykoupení a tímto svátkem: on je určen k tomu, abychom v tomto dnu rozjímali o tajemství vykoupení jako nejvyšším projevu Božího milosrdenství vůči nám.“ (Prof. Ig. Różycki, Boží milosrdenství, vyd. Matice cyrilometodějská, 1999.) Je příznačné, že papež zvolil ke kanonizaci apoštolky úcty k Božímu Milosrdenství právě první neděle po Velikonocích. V Polsku se slaví svátek Milosrdenství oficiálně již od roku 1995. Spasitel spojuje s tímto svátkem úžasné milosti, mj.: „Přistoupí-li duše ke svátosti smíření a ke svatému přijímání, získá úplné odpuštění vin i trestů.“ To je něco mnohem většího než plnomocné odpustky. (Podrobnější vysvětlení o tomto svátku je možno najít v citované brožůře prof. Różyckého, také v brožurách „Znamení doby“ nebo „Obyčejný život proměnila v neobyčejný“, které také vydalo naše nakladatelství.)

„Ježíš žádal, aby svátku Milosrdenství předcházela nověna, a sestru Faustynu po-

věřil, aby se na jeho slavení připravila **nověnou spočívající v modlitbě korunky k Božímu Milosrdenství**. Ji samotnou nechal napsat... nověnou, zaznamenanou v jejím třetím deníku... určenou pro její vlastní potřebu. Zato v nověně z korunek k Božímu Milosrdenství určených pro celý svět se spojují Ježíšova zaslíbení vázaná na jedné straně k modlitbě této korunky, na druhé straně k vykonání nověny před svátkem Milosrdenství. O této nověně se Ježíš vyjadřoval takto: »V této nověně zahrnu duše veškerými milostmi.« Slova »veškerými milostmi« znamenají, že ti, kdo se pomodlí nověnou k Milosrdenství, dojdou všech Božích darů, za které budou prosit, nehledě na to, zda se budou modlit o milosti pro sebe, nebo pro druhé.« (Różycki.)

Korunce k Božímu milosrdenství „věnoval“ Pán Ježíš 14 zjevení... Její struktura nevyvolává žádné pochybnosti: začíná se modlitbou *Otče náš, Zdrávas, Maria a Věřím v Boha*. Následuje pět desátek, které se modlí na obyčejném růženci. Každý desátek se uvádí formulí: *Věčný Otče, obětují Ti Tělo a Krev, Duši i Božství tvého nejmilejšího Syna a našeho Pána Ježíše Krista na smír za hříchy naše i celého světa* – ta se říká na velkých zrnkách. Dále na malých zrnkách opakujeme desetkrát: *Pro jeho bolestné utrpení buď milosrdný k nám i k celému světu*. Korunku končíme trojím

JEŽÍŠI, DUVĚŘUJI TI!
zvoláním: *Svatý Bože, svatý Silný, svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi a nad celým světem.* (Tamtéž.) (V brožůře „Znamení doby“ je použito staršího českého překladu, který má stejný význam a byl schválen kardinálem Tomáškem.)

Josef Vlček

Mladí volí život!

Zatímco se přes 100 000 mladých lidí v pátek 24. 3. 2000 shromáždilo na hoře Blahoslavenství, aby se setkali se Sv. otcem Janem Pavlem II, americká Federace plánovaného rodičovství zahájila svou výroční „národní konvenci“ speciálně zaměřenou na mládež. (U nás pracuje česká odnož pod vedením dr. Uzla.)

Tyto kontrastující póly jasně ukazují obraz budoucnosti, kterou si mladí mohou vybrat. Smrt, nebo život. Síly propagující lásku, život a důstojnost, nebo protagonisty syndikátu smrti, kteří vydělávají na lidské slabosti v potratových klinikách, na antikoncepci či na jiných tzv. reprodukčních službách, nemluvě o mediálních manipulacích a sexuální výchově nahánějící klienty k pornografickým tiskovinám a „sexuálním službám“.

„Národní konvenci“ doprovázejí protestní akce mladých lidí organizovaných ve

skupinách The Survivors (doslovně přeloženo „přeživší“), kteří se v sobotu a v neděli zaměřili na protesty proti filmu The Cider House Rider. Tento film z produkce ateliéru Miramax Films (vlastněného Studiem Walta Dysneje) se snaží představit potrat jako akt soucitu, a byl dokonce v několika kategoriích nominován Americkou filmovou akademií na Oskary. Protestující mladí lidé se prohlašují za „přeživší“ vzhledem k tomu, že se narodili po roce 1973, kdy ostudným rozhodnutím nejvyššího soudu v kauze Roeová versus Wade byla otevřena cesta k legalizaci potratů v USA, a odmítají takové pojetí potratu. Spolu se skupinami Hnutí pro život zdůrazňují, že potrat ničí všechno. V souvislosti s ním není vůbec možné mluvit o nějakém soucitu. „Potrat zabíjí dítě, zraňuje matku i otce a cupuje na kusy společenskou i ekonomickou strukturu národa.“ The Survivors, kteří se

pokládají za šťastné, že unikli horu potratu, mluví za jednu třetinu svých vrstevníků, kteří byli popraveni v dělohách vlastních matek. P. Richard Welch, president Human Life International, komentoval jejich úsilí slovy:

„Obdivujeme jejich odvahu, soucit a zodpovědnost, s jakou se dokáží postavit proti výsměchu Federace plánovaného rodičovství, která povzbuzuje mládež Ameriky, aby dále šířila její snahy ničit jejich spolužáky a kolegy. Jak se dokáží postavit vlivné organizaci, která učí děti a mladé lidi, jak zabíjet. Sobota 25. 3. 2000, kdy katolická církev slaví svátek Zvěstování Panně Marii, kdy mocí Ducha svatého bylo dítě Ježíš počato v lůně neblahoslavenější Matky, byla zvláště v tomto Jubilejním roce dnem nesmírných milostí pro celý náš svět. Modleme se za to, aby mladí lidé poznali posvátnou nedotknutelnost lidského života, který je prvním živým a věčným důkazem Krista ve světě.“

HLI

Bud'te světlem světa a solí země

Projev papeže Jana Pavla II. k českým poutníkům shromážděným v aule Pavla VI. ve Vatikánu při příležitosti národní pouti diecézí České republiky

Pane kardinále, ctihodní bratři v biskupské službě, vážení představitelé politického života, drazí poutníci z České republiky!

1. Naplňuje mě radostí tak početná účast na vaší národní pouti u příležitosti Velkého jubilea. Vítám vás v Římě, milovaní bratři a sestry!

Srdečně zdravím pana kardinála Miloslava Vlka a otce arcibiskupa Jana Graubnera, předsedu České biskupské konference, jemu děkuji za vznešená slova, kterými vyjádřil vaše pocity společenství a náklonnosti k Petrovu nástupci. Můj pozdrav patří i ostatním drahým biskupům, kněžím, řeholníkům a řeholnicím a vám všem, kteří jste přišli z Čech, Moravy a Slezska, jakož i těm, kteří jsou s námi spojeni Radiem Proglas; zejména pak pamatují na osoby starší, jakož i na všechny nemocné a trpící. Vaším prostřednictvím chci znovu ujistit celý mně tak drahý český národ svojí duchovní blízkostí: ty pastorační návštěvy, jež mně Boží Prozřetelnost umožnila vykonat ve vaší zemi, zanechaly v mém nitru nesmazatelnou vzpomínku.

2. Postní doba, kterou prožíváme, drazí bratři a sestry, je naléhavou výzvou k obrácení. Pouze to srdce, které si je vědo-

mé potřeby hlubšího a důvěrnějšího spojení s Bohem, je schopné překročit práh Svaté brány; jenom ten, kdo se opravdově obrátí, může být ve světě věrohodným a věrným svědkem no-

vého života v Kristu. To je pravý smysl Svatého roku!

Vy, kteří jste shromážděni v této aule, nabízíte dnes svědectví jednoty a lásky, jak se sluší na pravé křesťany. Vybízáím vás, abyste i nadále žili touto solidárností a „stejně usuzovali a stejně smýšleli“ (1 Kor 1,10), což je neomylným znamením činné přítomnosti Krista ve světě.

Pečujte v duchu pokory a poslušnosti o porozumění a aktivní spolupráci se svými

biskupy podle nabádání svatého Ignáce z Antiochie: „Zapřísahám vás, snažte se dělat každou věc ve svornosti Boží a pod vedením biskupa.“ (Ad Magn., 6, 1.) Bud'te svědky a tvůrci jednoty, aby tak všichni učedníci

Kristovi dospěli co nejdříve k plné jednotě. Pán, který je „nás pokoj“ a který rozbořil „přehradu, která nás dělila“ (Ef 2,14), ať vás i nadále vede.

3. Vaše společnost se nyní konečně těší období demokracie a svobody. Avšak pokračující sekularizace a rozšiřující se morální relativismus podrobuje vaše křesťanská společenství zkouškám. Právem jste přesvědčeni, že současná situace vyžaduje trvalou snahu v oblasti katecheze na všech úrovních: od dětí po mládež, od rodiny po školu, od sdělovacích prostředků až po svět práce a kultury. Vyzývám vás, abyste pracovali s opravdovým úsilím v této tak důležité oblasti!

Na cestě evangelijní formace má rozhodující úkol rodina. Milí rodiče, učte své děti rozpoznávat hodnoty, na nichž se buduje existence. A vy, milovaní mladí, nenechte se podvádět falešnými mýty a přeludy. Nepodlehnete iluzi snadného úspěchu; naopak, vaše srdce ať usiluje o stále vyšší hodnoty,

aniž byste vyloučili z obzoru své volby perspektivu totálního oddání se Bohu prostřednictvím kněžské služby či zasvěceného života.

Sjednocená rodina je jistou zárukou pro budování odpovědné společnosti. Každý ať se proto zasazuje v oblasti náboženské, sociální i politické o ochranu rodiny a o záštitu lidského života od jeho početí až po jeho přirozený zánik.

4. Církev se v průběhu dějin stále snažila přispívat k duchovnímu i občanskému pokroku země. Zasazena životně do společnosti, nepřeje si nic jiného než sloužit člověku, ukazující mu široké obzory jeho důstojnosti a povolání, které obdržel od Boha, Stvořitele a Spasitele. Poté co vaše církev prošla ohněm pronásledování, snaží se nabídnout své duchovní poklady všemu lidu. Jistě by bylo dobré, kdyby se uskutečnila dohoda mezi církví a státem, která by trvalým a harmonickým způsobem řídila vzájemné vztahy na základě oboustranného respektu a poctivé spolupráce a která by ještě účinněji přispěla k činnosti církve ve prospěch všech občanů České republiky.

5. Drazí bratři a sestry, po této pouti, obnovení a posílení v oddanosti ke Kristu, navraťte se do vlasti bohatí osobní přesvědčivou vírou a silnou láskou k Církvi, tajemnému Tělu Kristovu.

Matka Boží, kterou zvláště uctíváte na Svaté Hoře a na Svatém Kopečku, ať řídí vaše kroky a posiluje vás v každodenní věrnosti evangelijním hodnotám. Příklad všech vašich svatých patronů ať vás vnitřně povzbudí, abyste ve své vlasti byli „světlem světa a solí země“ (srov. Mt 5,13–14).

S tímto přáním uděluji z celého srdce vám zde přítomným, vašim rodinám i milovanému českému lidu zvláštní apoštolské požehnání.

Chvála Kristu!

Národní pouti diecézí České republiky v rámci Jubilejního roku 2000 ve dnech 31. 3. – 2. 4. v Římě se zúčastnilo asi 7 000 věřících společně se svými biskupy. První poutování Čechů do Říma je historicky zaznamenáno v r. 1350. Císař Karel IV. zakoupil poutní dům, který zahájil provoz v r. 1378, aby usnadnil chudým a nemocným poutníkům z českých zemí jejich římský pobyt. Na popud pražského arcibiskupa Jana z Jenštejna vyhlásil papež Urban VI. mimořádný Svatý rok. V roce 1400 přišli z Čech poutníci na dlouhou dobu naposled – husité proti odpustkům bojovali. V Jubilejním roce 1650 zavítali do Říma poutníci z Čech a Moravy a o některých bylo zaznamenáno, že trpěli pro víru během třicetileté války. Další zmínky o českých poutnicích jsou až z r. 1900...

Pozoruhodná cesta dr. Alexise Carrela do Lurd (2)

Velké světlo v životě nositele Nobelovy ceny

Konečně myslím také na množství modliteb a chvály, které jsou adresovány Panně Marii, počínaje u *Zdravas Maria* a *Velebí má duše Pána*, které vycházejí z Písma svatého, přes skvostné mariánské modlitby Efréma Syrského ze 4. století až k nesčetným mariánským textům všeho druhu ze všech století, z nichž mnohé jsou dílem slavných učitelů církve, spisovatelů a básníků.

Chtěl bych dodat jen jedno: v důsledku nesmírné bídy, která panuje všude ve světě a ohrožuje stále zřetelněji i nás v blahobytné části světa, nesmí se pokládat za luxus horlivěji, než tomu bylo dosud, uposlechnout opakovaně výzvy Matky Boží k modlitbě a pokání, jak je slyšíme například z Lurd nebo z Fatimy.

Přítom vím velmi dobře, že mariánská zjevení, k nimž skutečně došlo, působí církvi a věřícím některé problémy. Velice výstižně to vyjádřil slavný francouzský mariolog René Laurentin: »Zjevení není pro faráře nebo biskupa vůbec dobrou zprávou. Je to spíše problém.« (Bote von Fatima 1/89.)

Jeden markantní příklad takového »vyrobeného« problému: Často se poukazuje na to, že při mariánských zjeveních jsou příjemci poselství děti. Bylo tomu tak v Lurdech, ve Fatimě, v Medžugorje, dále v La Salettě, Pontmainu a v Beauringu, abychom vyjmenovali jen některé případy. Můžeme se ovšem také ptát, zda to není »ospravedlněno« vysokou hodnotou, jakou mají děti v Novém zákoně, kde čteme: *Amen, amen, pravím vám, neobráťte-li se a nebudete jako děti, nevejdete do nebeského království* (Mt 18,2–3). Můžeme mít zato, že takovými mariánskými zjevenými se zdůrazňuje cena dítěte ve světě, který právě děti ustavičně zneužívá a týrá.

Dovolte mi ještě jinou otázku, pokud jde o Lurdy a Fatimu: Vzal by svět vážněji poselství Matky Boží o pokání, kdyby se ho místo dětem dostalo přímo Piu IX. nebo Piu XII., tedy papežům, kteří jsou v poslední době i z katolické strany předmětem hanobení a pomlouvání? Tuto otázku si můžete zodpovědět sami.

Ale vraťme se, milí čtenáři, k naší podivuhodné cestě do Lurd.

»Já cestu do Lurd nevydržím!«

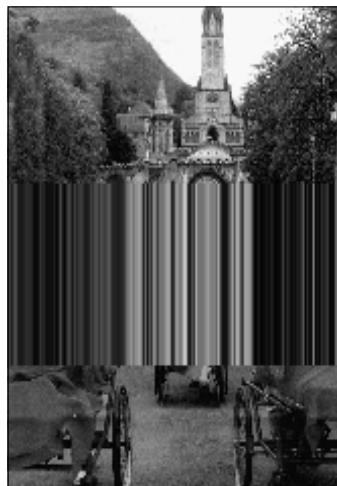
V květnu 1903 odjel z Lyonu směrem na jih velký francouzský poutní vlak s 300 nemocných. Cílem byly Lurdy, poutní místo na úpatí Pyrenejí, které si získalo světový věhlas přirozeně nevysvětlitelnými případy náhlých uzdravení.

Několik dní před tím musel lékař, který měl mít vrchní dohled nad nemocnými poutníky, odříct náhle účast na cestě, a prosil proto svého mladého kolegu, aby jej na cestě zastoupil. Tímto mužem byl dr. Alexis Carrel (1873–1944), prosektor lékařské fakulty v Rhonensstadtu, který měl právě slavit své 30. narozeniny. Měl už sice ve Francii pověst nesmírně zručného chirurga, vynálezce nové techniky v oboru sešívání tepen a autora několika odborných publikací, ale jinak byl zatím jako nepopsaný list.

Jak potvrdil ve svém spisu *Cesta do Lurd*, vydaném po jeho smrti, byl během svých studií na jezuitské střední škole »sveden německou kritikou k přesvědčení, že kromě pozitivních metod nemáme vůbec žádné jistoty«. Po stránce náboženské se stal agnostikem, který už dávno nechodil do kostela, nechoval však vůči věřícím žádné předsudky, pohrdání nebo nenávisť; prostě, jak dále říká, »rozloučil se

s veškerým fanatismem« a věřil, že »každé správné přesvědčení je dobré«.

Jistě, slyšel již o uzdraveních v Lurdech. O těch se právě v Lyonu již v druhé polovině 19. století vášnivě diskutovalo. Právě zde nějaký dr. Diday

a další představitel medicíny označili v hanlivém spisu Bernadettu Soubirousovou za hysteričku trpící halucinacemi, pak však dospěl k jinému názoru, dokonce se obrátil a rok před zde popisovanou cestou dr. Carrela zemřel vzornou smrtí jako v celém městě známý propagátor modlitby sv. růžence.

Carrel znal dokonce slavný Zolův román i spisy dr. Luciena Boissarieho, předsedy stálé lékařské kanceláře v poutním místě, četl i dílo Henriho Lasserse, údajného prvního »propagandisty zázračné kliniky«, který byl v roce 1862 po koupeli v lurdské vodě sám náhle uzdraven z těžké oční choroby.

Ale se zázraky měl Carrel navzdory pověstné velkorysosti určitě problémy: kolísal mezi tvrzením, že jsou to nesmysly, a mezi kategorickým výrokem, že ještě žádný z nich nebyl vědecky dokázán. Nesdílel strnulé stanovisko oficiální lurdské medicíny, oné pštroší politiky, podle které byla zázračná uzdra-

vení prohlášována za tabu prostě proto, že se nesměla stát: »Stále se bráníme systematicky vyšetřit, co se v Lurdech vlastně děje,« napsal dr. Carrel. »Proč tu věc jednou nerozbalit? Jestliže jsou tam jen fingovaná uzdravení, bude to znamenat nanejvýš malou ztrátu času. Jestliže však proti všemu očekávání se jedná o skutečná uzdravení, pak by to byla, ať už jsou příčiny jakékoliv, událost, která by byla o to závažnější, že bude dokonce vědecky doložena.«

Carrel předem nevyklučoval, a dokonce delší dobu počítal s tím, že za mnoha uzdraveními, která jsou pokládána za zázraky, mohly by být dosud neobjevené přírodní síly, takže by se vlastně o zázraky vůbec nejednalo.

Když se mu tedy zcela neočekávaně naskytla příležitost zaskočit jako poutní lékař, bez váhání souhlasil právě z těchto a podobných důvodů. S kuffíkem, do kterého přibalil injekční stříkačky, kofein, morfium a éterické oleje, nastoupil do vlaku, který jej měl dovést k daru, který byl nejobdivuhodnější a nejtajemnější z celého jeho života.

Když už byl na cestě, musel pojednou brzy konstatovat, že to není tak snadné, provádět vědeckou práci v poutním vlaku. Že je to skoro nemožné, orientovat se dostatečně ve všem tom utrupení nemocných spolucestujících. Nedostačující je především jejich přinesená dokumentace. Mnozí lékaři měli totiž zábrany, když měli vystavit vysvědčení pacientovi, který místo aby skládal naději do Aesklapova umění, vsadil na novou Bethesdu, protože Lurdy byly pro medicínu, jak jsme již řekli, stále tabu.

(Pokračování)
překlad -lš-

Slavnost naděje ve Zlatých Horách

Ve dnech 24.–26. března zasedalo ve Zlatých Horách kolegium HLI-CS, které sdružuje organizace ochotné spolupracovat v aktivitách na ochranu lidského života. V poutní svatyni Matky Boží, Ochránkyne nenarozených, koncebrovalo pět kněží. Kostel byl zcela zaplněn zejména mladými lidmi a byl též svědkem obnovy manželských slibů přítomných manželů. V pracovní části se vděčně vzpomnělo na pastýřský list našich biskupů, ve kterém byla zdůrazněna potřeba ochrany důstojného lidského života i ve sféře produktivního věku s upozorněním na opomíjenou možnost uplatnění křesťanských principů v odborovém hnutí.

Důstojnost lidského života na prahu 3. tisíciletí je pod těžkým tlakem ve všech fázích od početí až do smrti. Vlíčí vztahy pěstované nekritickým uplatněním tzv. pokrokových liberálních idejí se promítají zvláště do emocionálně citlivějších období počátku a konce lidského života. Na celém světě vidíme tvrdé útoky směřující k omezení ochrany rodin, omezování práv rodičů i zaměstnanců; stále rostou tendence k legalizaci eutanazie, registrovaného partnerství a manipulace s lidským genetickým materiálem.

PROHLÁŠENÍ APOŠTOLSKÉ NUNCIATURY

Praha: Apoštolský nuncius v ČR arcibiskup Giovanni Coppa považuje za svou povinnost vydat k článku „Sex patří k podstatě člověka“, uveřejněném v časopisu „NEI Report“, následující prohlášení: Již před Vánocemi poskytl nuncius Coppa rozhovor novinám „Večerník Praha“. Krátce nato stejný redaktor požádal ještě o další rozhovor pro „Večerník Praha“ o významu lidské sexuality. Text rozhovoru byl vyhotoven v italském jazyce. Překlad do českého jazyka a konečnou úpravu textu provedl Mons. Karel Pilík. Je naprosto nepochopitelné, že byl rozhovor nakonec otištěn v časopise „NEI Report“. Navíc bylo uvedeno naprosto nesprávně, že rozhovor byl poskytnut exkluzivně pro tento časopis. Apoštolský nuncius nebyl o těchto skutečnostech informován. Uveřejněné fotografie nuncia Coppy byly zhotoveny redaktorem novin „Večerník Praha“ v budově nunciatury. Proto nuncius co nejdůrazněji protestuje proti takovému počínání, které je v zásadním rozporu s novinářskou etikou, a je připraven, pokud to bude nutné, učinit příslušná právní opatření.

Touha po snadném zisku, lhostejnost a strach vrhají celou společnost do vysokého rizika, které se kdykoliv může dotknout kohokoliv z nás nebo z našich blízkých. Křesťané musí vyvinout velké úsilí, aby se lidé nenechali ukolébat a byli adekvátně informováni. Bohužel většina katolíků nezná církevní dokumenty, které se věnují problémům ochrany života a sociální stability.

Vysoce byl oceněn přínos poslance ing. Karase, ústřední postavy důstojného vyhlášení Deklarace práv počatého dítěte v den desátého výročí přijetí Deklarace práv dítěte v OSN. Kolegium HLI-CS děkuje všem, kteří svými podpisy podpořili tento akt; smutná byla a je vážavost některých subjektů, které se jako křesťanské představují.

Největší část pracovní náplně si vyžádala kompletace recenzí edukačních materiálů pro zlepšení orientace rodičů a možnosti pomoci jim v oblasti rodinné, resp. tzv. sexuální výchovy. Připravila je ostravská skupina pedagogů a psychologů koordinovaná MUDr. Karáskem. Díky jim za nezištnou a obětavou práci!

Informace o problematice ochrany lidského života jsou nyní už také na internetu. Čtenáři Světla mají tak možnost dostat se k materiálům, které jsou často v běžných médiích blokovány. Díky pomoci Boží a ochraně Matky Boží vám tak můžeme tlumočit pozvání k návštěvě adresy www.prolife.cz.

Zkušenosti aktivistů Hnutí pro život po celém světě potvrzují mocnou sílu modlitby: i naši pracovníci prosí o intenzivní duchovní podporu. Ti, kteří jsou upoutáni na lůžko, mohou se zapojit do tradičních modlitebních spojení každý čtvrtek nebo první sobotu v měsíci (v poledne a večer Anděl Páně; kde jsou k tomu podmínky, i společná pobožnost či růžencem na odčinění násilí páchaného na bezbranných nenarozených dětech). Ti, kdo mohou obětovat cestu a noční bdění, mohou přijet každý první pátek na společnou křížovou cestu do Zlatých Hor (podrobnější informace sdělí telefonicky duchovní správa, příp. jsou na e-mailové adrese; je možno podpořit modlitební skupiny před nemocnicemi, např. první a třetí čtvrtek v měsíci v 7.00 hod. před Apolinářem v Praze nebo ve spolupráci s dominikány v Plzni nebo s LPP Kladně).

- fam-

Sdružení svatého Vojtěcha v Libici nad Cidlinou zve na slavnostní odhalení a posvěcení sousoší sv. Vojtěcha a Radima v Libici nad Cidlinou (u Poděbrad) pod patronací prezidenta republiky Václava Havla, Ministerstva kultury ČR, Biskupství královéhradeckého, velvyslanců ze zemí střední Evropy, dalších čestných členů sdružení.

SOBOTA 29. DUBNA JUBILEJNÍHO ROKU 2000

PROGRAM:

FARNÍ KOSTEL V LIBICI

9.30 hod. – modlitba k národním patronům.

10.00 hod. – pontifikální bohoslužba.

Hlavní celebrant Mons. Giovanni Coppa; koncelebrují naši biskupové s pozvanými biskupy ze zemí střední Evropy. Po mši svaté průvod na slavníkovské hradiště.

SLAVNÍKOVSKÉ HRADIŠTĚ NA LIBICI

12.00 hod. – obřad odhalení

– projev představitele státu

– pozdravy velvyslanců Polska, Itálie, Slovenska, Maďarska a Německa

– posvěcení sousoší Mons. ThLic. Dominikem Dukou OP, sídelním biskupem královéhradeckým

HRADEC KRÁLOVÉ

VELKÉ NÁMĚSTÍ PŘED KATEDRÁLOU

15.30 hod. – koncert vojenské dechové hudby.

16.00 hod. – odhalení pamětní desky na katedrále Svatého Ducha na památku návštěvy Svatého otce Jana Pavla II. v Hradci Králové v roce 1997.

HRADEC KRÁLOVÉ

KATEDRÁLA SVATÉHO DUCHA

17.00 hod. – Te, Deum, laudamus – společné díkyvdání královéhradecké diecéze a celé vlasti za 50. výročí biskupského svěcení a 80 let života otce arcibiskupa Mons. Karla Otčenáška.

PROGRAM DOPROVÁZÍ: Posádková vojenská hudba Hradec Králové, trubači a členové řádu sv. Huberta z Kuksu, Musica Animata z Třebíče, Orelská jednota a další sdružení za podpory města Hradec Králové a Obecního úřadu v Libici nad Cidlinou.

Diecézní centrum Jubilea Hradec Králové, Velké náměstí 32, prosí o předběžné ohlášení účasti famostí, spolků a poutních skupin. Telefon (049) 551 25 16, tel. + fax (049) 506 32 29, mobil 0602 76 37 75.

Ozvučování kostelů, přednáškových sálů a poslucháren pomocí moderní techniky. Výrazné zlepšení srozumitelnosti. Zvýšená odolnost proti akustické zpětné vazbě. Automatická regulace mikrofonů. Speciální mikrofonní stojany a reprosoustavy. Bezdrátové mikrofony ruční i klopové. Ploché mikrofony na obětní stůl. Přenosné ozvučení na síť i baterie. Ozvučení elektronických varhan. Sluchátka a indukční smyčky pro nedoslýchavé. Dlouholeté zkušenosti. Mnoho instalací v ČR i v zahraničí. Kvalita a spolehlivost. Příznivé ceny. Záruka 3 roky. Nabídky a poradenství zdarma. Oficiální zastoupení firmy Ozvučovací technika pro moravské diecéze: Elektroacoustic – V. Bolcek, Tylovce 1978, 756 61 Rožnov p. R., tel./fax 0651/65 43 47.

**Bazilika Nanebevzetí Panny Marie na Starém Brně
Velikonoce na Starém Brně 2000**

20. dubna 2000 – Zelený čtvrtek – mše svatá na památku večeře Páně v 18.30 hod., příležitost k adoraci do 22.00 hod.
21. dubna 2000 – Velký pátek – křížová cesta v 15.00 hod., velikopáteční obřady v 18.30 hod. – zpívá APS Moravan
22. dubna – Bílá sobota – ranní chvály u Ježíšova hrobu v 8.30 hod., příležitost k adoraci u Ježíšova hrobu: 9.00 až 12.00 hod., velikonoční vigilie ve 20.30 hod.
23. dubna 2000 – slavnost Zmrtvýchvstání Páně (neděle) – mše svatě v 7.30, 9.00, 11.00 a 18.30 hod.
24. dubna 2000 – Velikonoční pondělí – mše svatě v 7.30, 9.00, 11.00 a 18.30 hod.

Liturgická čtení

Neděle 16. 4. – Květná neděle

1. čt.: Iz 50,4-7
Ž 22(21),8-9.17-18a.19-20.23-24 Odp.: 2a
2. čt.: Flp 2,6-11
Ev.: Mk 14,1-15,47

Pondělí 17. 4. – Pondělí Svatého týdne

1. čt.: Iz 42,1-7
Ž 27(26),1.2.3.13-14 Odp.: 1a
Ev.: Jan 12,1-11

Úterý 18. 4. – Úterý Svatého týdne

1. čt.: Iz 49,1-6
Ž 71(70),1-2.3-4a.5-6ab.15+17 Odp.: 15a
Ev.: Jan 13,21-33.36-38

Středa 19. 4. – Středa Svatého týdne

1. čt.: Iz 50,4-9a
Ž 69(68),8-10.21bcd-22.31+33-34 Odp.: 14c.b
Ev.: Mt 26,14-25

Čtvrtek 20. 4. – Zelený čtvrtek

1. čt.: Ex 12,1-8.11-14
Ž 116(115),12-13.15+16bc.17-18 Odp.: srov. 1 Kor 10,16
2. čt.: 1 Kor 11,23-26
Ev.: Jan 13,1-15

Pátek 21. 4. – Velký pátek

1. čt.: Iz 52,13-53,12
Ž 31(30),2+6.12-13.15-16.17+25 Odp.: Lk 23,46
2. čt.: Žid 4,14-16; 5,7-9
Ev.: Jan 18,1-19,42

Sobota 22. 4. – Bílá sobota

1. čt.: Gn 1,1-2,2
Ž 104(103),1-2a.5-6.10+12.13-14b.24+35c Odp.: srov. 30
nebo Ž 33(32),4-5.6-7.12-13.20+22 Odp.: 5b
2. čt.: Gn 22,1-18
Ž 16(15),5+8.9-10.11 Odp.: 1
3. čt.: Ex 14,15-15,1
Ex 15,1-2.3-4.5-6.17-18 Odp.: 1a
4. čt.: Iz 54,5-14
Ž 30(29),2+4.5-6.11+12a+13b Odp.: 2a
5. čt.: Iz 55,1-11
Iz 12,2-3.4bcd.5-6 Odp.: 3
6. čt.: Bar 3,9-15.32-4,4
Ž 19(18),8.9.10.11 Odp.: Jan 6,68b
7. čt.: Ez 36,16-17a.18-28
Ž 42(41),3.5bcd; 43(42),3,4 Odp.: Ž 42(41),2
nebo Ž 51(50),12-13.14-15.18-19 Odp.: 12a
Epištola: Řim 6,3-11
Ž 118(117),1-2.16ab+17.22-23 Odp.: Aleluja,
Ev.: Mk 16,1-7 aleluja, aleluja

Nabídka duchovních programů pro mládež na r. 2000 (od 15 let)

Téma: Cestou krásy k harmonii života ve smyslu „Člověk – umělecké dílo“. Během školního roku ve farnostech nebo centrech mládeže podle dohody. Během prázdnin v týdenních kurzech v krásné přírodě na vybraných místech.

Termíny turnusů: 1. turnus: 10. – 15. 7. 2000, Králíky, klášter na Hoře Matky Boží
2. turnus: 17. – 22. 7. 2000, Králíky, klášter na Hoře Matky Boží
3. turnus: 24. – 29. 7. 2000, Český ráj, fara Tatobity
4. turnus: 7. – 12. 8. 2000, Hutisko – Kyvňáčky v Beskydech

Předběžné přihlášky je možno zasílat do 31. 5. 2000 na kontaktní adresu: P. ing. Stanislav Weigel, Nad Bertramkou 10, 150 00 Praha 5, Smíchov, tel. 02/55 18 80. Cvičení se provádějí formou křesťanských meditací s použitím diafonických programů v trvání jednoho týdne pro 15 až 20 účastníků z Čech a Moravy pod vedením P. Ing. Stanislava Weigela. Meditace budou doprovázeny hudebními diafonickými programy. Programy jsou zaměřeny na rozvíjení tvořivé umělecké činnosti. Mají ekumenický charakter. V přihláškách vyznačte turnus, který by vám nejlépe vyhovoval. Těšší se na vaši účast v krásném prostředí vámi vybraného místa kurzu.

P. ing. Stanislav Weigel

Duchovní správa poutního místa Panny Marie Pomocné ve Zlatých Horách oznamuje, že Mons. Fr. V. Lobkowicz, biskup ostravsko-opavský, stanovil možnost získání plnomocných odpustků všem, kdo se účastní poutí o sobotách, nedělích a mariánských svátcích v chrámu Panny Marie Pomocné, a to za podmínek stanovených pro získání těchto duchovních darů v Jubilejním roce 2000.

Mše svatě se konají každou sobotu v 10.30 hod., v neděli v 15.00 hod., o mariánských svátcích v 17.00 hod a na požádání. Termíny hlavních poutí jsou: 14. května, 12. srpna a 23. září.

P. Stanislav Lekavý,
rektor poutního kostela Panny Marie Pomocné

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne: NE PO ÚT ST ČT PÁ SO
16.4. 17.4. 18.4. 19.4. 20.4. 21.4. 22.4.

Antifona	413	413	413	413	413	441	457
Žalm	783	783	783	783	783	783	783

Ranní chvály:

Hymnus	413	413	413	413	413	441	457
Antifony	417	422	426	431	435	442	458
Žalmy	921	936	950	965	981	442	458
Kr. čtení a zpěv	418	422	427	431	435	445	460
Antifona k Zach. kantiku	418	423	427	431	435	446	460
Prosby	418	423	427	431	435	446	460
Záv. modlitba	419	423	428	432	436	446	461

Modlitba během dne:

Hymnus	414	414	414	414	414	447	461
Antifony	415	415	415	415	415	447	462
Žalmy	926	940	955	971	987	448	462
Krátké čtení	419	424	428	432	436	451	465
Záv. modlitba	419	423	428	432	436	446	461

Nešpory:

SO

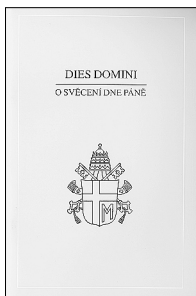
Hymnus	412	412	412	412	412	438	452	466
Antifony	416	420	425	429	433	439	453	466
Žalmy	916	930	945	960	976	992	453	466
Kr. čtení a zpěv	416	420	425	429	433	439	455	468
Ant. ke kant. P. M.	416	421	425	430	434	439	456	469
Prosby	417	421	426	430	434	439	456	469
Záv. modlitba	419	419	423	428	432	440	446	461
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	440	1242	1242

DIES DOMINI – O svěcení dne Páně
Apoštolský list Jana Pavla II.
ze dne 31. května 1998

Neděle – den, kdy si všichni křesťané připomínají Kristovo zmrtvýchvstání, den, kdy se slaví vítězství nad hříchem a smrtí. Je to den úcty a vděčné připomínky onoho dne, kdy byl založen svět, a zároveň předobraz „posledního dne“, kdy Kristus znovu přijde ve slávě a všechno bude učiněno nové.

Stojí tedy za to hlouběji proniknout do podstaty a velikosti jednoho ze sedmi dnů v týdnu. K tomu nám pomáhá a také nás vybízí tento apoštolský list současného papeže.

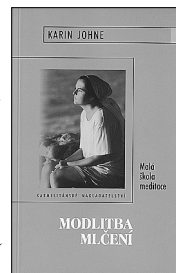
Katolický týdeník, s. r. o., brož., zúž. A5, 62 stran, 77 Kč

Karin Johne:
MODLITBA MLČENÍ

Knihla odpovídá na otázku, kde hledat hlubokou souvislost, jež spojuje odlišné způsoby modlitby, jakými jsou společná modlitba a individuální tichá meditace.

*Karmelitánské nakladatelství, brož.,
115 x 180 mm, 100 stran, 89 Kč*

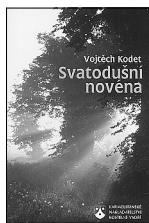

Vojtěch Kodet:
SVATODUŠNÍ NOVÉNA

Novéna může sloužit jako inspirace k osobní i společné modlitbě, zvláště před slavností Soslání Ducha svatého, dále před biřmováním, v rámci duchovní obnovy či před důležitými životními rozhodnutími.

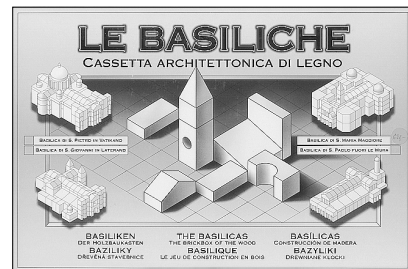
Každý den novény má tři stěžejní části: četba Božího slova, rozjímání a modlitba. V dodatku jsou připojeny modlitby k Duchu svatému a k Panně Marii.

Karmelitánské nakladatelství, brož., zúž. A6, 48 stran, 39 Kč

Dřevěná stavebnice
římských bazilik

Stavebnice z přírodního dřeva, která umožňuje sestavit čtyři nejvýznamnější římské baziliky – svatého Petra, sv. Jana v Lateráně, Panny Marie Větší (Sněžné) a sv. Pavla za hradbami. Příložená brožurka obsahuje základní historické informace o těchto stavbách v sedmi jazycích (italsky, anglicky, francouzsky, španělsky, německy, polsky a česky). Vhodné pro děti od 3 let.

Vydalo Ataris, spol. s r. o.

Velká stavebnice (všechny 4 baziliky) – 935 Kč

Stavebnice baziliky sv. Petra – 726 Kč

Ostatní baziliky jednotlivě – 693 Kč

Placeno převodem
706 035

Novinové vylatné

Odesílatel:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLŮ – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci, Černochova 7 – IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako povolení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: svetlo@ova.incenter.cz; http://www.ova.incenter.cz/svetlo). Registrční značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č. j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEDNÁVKY VYŘIZUJE ADMINISTRACE TÝDENÍKŮ. Administrace pro Slovenskou republiku: RO-DENY, Vinohradnická 11, 949 01 Nitra, telefon 0042187/41 83 83; podávane novinových zásilek povoleno SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dna 21. 5. 1996. Prohláše ní redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.